

Veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 12

maandag 4 december

jaargang 22 - 1995-1996

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

**Proffen sociale wetenschappen onder
eksamendruk**

Mondelinge examens in pol & soc op de helling

Vorige week woensdag hielden studenten van Politika een stil protest voor het fakulteitsburo. Hiermee wilden zij nogmaals hun ongenoegen laten blijken over de nakende afschaffing van de mondelinge examens in de eerste kandidatuur politieke en sociale wetenschappen. Enkele jaren geleden waren bijna alle examens mondeling, maar ondertussen is dit systeem stelselmatig afgebouwd. Vorig jaar werden enkel de vakken filosofie en geschiedenis nog mondeling ondervraagd.

Het mondelinge examensysteem, of wat er nog van overblijft, staat onder grote druk. De professoren zien het niet langer zitten om 428 studenten naar behoren mondeling te ondervragen. Door het steeds toenemend aantal studenten komt volgens hen de objectiviteit in het gedrag. Bovendien, zo verklaart onder andere professor Gerard, departementsvoorzitter politieke wetenschappen, is er een toenemende tendens om het academisch personeel te beoordelen op hun onderzoeksprestaties, eerder dan op hun onderwijskwaliteiten. Aangezien mondelinge examens afnemen bijzonder arbeidsintensief is, komen hierdoor de onderzoeksopdrachten in het gedrag. Wellicht speelt hier ook het argument dat de verbetering van de schriftelijke examens volledig kan worden overgelaten aan

de assistenten. Maar dat hoort men in het professorenkorps niet graag.

Weerbaarheid

De professoren onderschatten het belang van een mondelinge proef, beweren de studenten. Binnen de fakulteit sociale wetenschappen zijn er een heel aantal vakken die veel beter mondeling ondervraagd kunnen worden. An Wauters, onderwijsverantwoordelijke van Politika, voegt hieraan toe dat professoren klagen over het toenemend gebrek aan "verbale weerbaarheid". Professor Gerard vraagt zich echter af of dit te wijten is aan de afbouw van de mondelinge examens. Steeds minder studenten blijken in staat te zijn om op een gedegen manier hun antwoorden te formuleren. Gerard ziet de oorzaken hiervan in een cultureel klimaat dat in ons land heerst. Het onderwijsstelsel in de sekundaire scholen en een gebrek aan financiële middelen aan de universiteit waardoor doceren in kleinere groepen onmogelijk is, zijn factoren die de onmondigheid van de huidige generatie studenten bestendigen. Hij wijst er bovendien op dat het maar de vraag is of mondelinge examens inderdaad objectief zijn. "Wat beoordeel je? Studenten die taalvaardig en mondig zijn, worden bij een mondeling examen zeker bevoordeeld. Moeten deze sekundaire kenmerken betrokken worden in de beoordeling? Een kollega stelde bijvoorbeeld dat meisjesstudenten over het algemeen welbespraakter zijn dan hun mannelijke kollega's. Moet zo iets beloofd worden, dat is de vraag?"

vervolg op p. 4

"Mogen kunstpenissen op tv?" Op die en andere vragen werd deskundig geantwoord op het aidsdebat van afgelopen donderdag. Was u op dat moment even in slaap gedommeld, met uw eigen sjarel in de weer of gewoon ergens anders, dan kunt u nog altijd terecht in het tweede deel van Veto's aimabele aidsdossier. (p.6-10) (foto Peter Dhondt)

binnenin

Psychologie

5

Een groepering die opgericht werd in 1945 geeft genoeg stof om haar verdacht te vinden. Als bovendien blijkt dat de oprichters het priesterambt bekleeden, kan de staatsveiligheid nooit veraf zijn. Veto evenmin, en zonder enige kastratieangst blikken we mee terug op 50 jaar penisnijd.

Aids

6-10

Vijf pagina's over aids in een Veto. Dit om te voorkomen dat u er aan zal lijden en dat wij er nog over moeten schrijven. De nieuwe kartoentist van Veto heet trouwens Virus. Trek dus voortaan een regenjasje over uw kop, als u uw lijfblad leest. Vijf pagina's over aids in een Veto. Wie het nu nog niet weet, gaat misschien beter in...

Therapy?

12

Zelfrelativering wordt nog steeds aangezien als het begin van alle wijsheid. Therapy? & 10? stelt zichzelf in vraag in haar naam en is als dusdanig oed op weg naar het Nirvana, een gezegende staat gelegen ergens tussen ex-Joegoslavië en de ophetting van alle begeerten. Nu de muziek nog.

Kondoomautomaten op de kampus

et is zo goed als zeker dat er binnenkort kondoomautomaten geplaatst zullen worden aan de KU Leuven. Vorige week meldde Veto al dat er hierover binnen de unief gesproken werd en ondertussen kon de voorzitter Studenteraangelegenheden professor Van Gerven bevestigen dat de beslissing zo goed als rond is. Uiteindelijk moet de finale zegen komen van het Gemeenschappelijk Buro (Gebu) dat deze week maandag samenkamt. Volgens Van Gerven is dat slechts een formaliteit.

De automaten zullen er komen op zogenaamde "strategische punten", dit zijn plaatsen waar veel studenten langkomen en die ruime openingsuren hebben. Het zijn de Alma's en het Sportcentrum die de uitverkoren lokaties worden. Tot voor kort had de universiteit altijd de boot afgehouden met het argument dat er genoeg apothekers in het Leuvense waren. Het is de hele tamtam rond de aidsweek die het standpunt van de KU Leuven op korte tijd gewijzigd heeft.

"De maatschappelijke realiteit gebiedt

ons ook actief deel te nemen aan preventie," aldus Van Gerven, "maar onze kristelijke invalshoek verplicht ons erop te wijzen dat de belangrijkste preventie nog altijd seksueel contact binnen een duurzame relatie is." De plaatsing van de automaten is dus nog geen vrijbrief om met Jan en alleman in bed te duiken, maar wel een zeldzaam teken aan de wand dat ook een universiteit met haar tijd mee moet evolueren.

(hd)

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense studenten-jaktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Konservatief

Graag reageer ik op de negatieve uitlating in het artikel 'Je gaat er naar toe en je bent er geweest' in Veto 11 aan het adres van het zogenaamde 'konservatieve instituut'. Ten eerste is deze omschrijving veel te vaag daar tot dit instituut ook vele zogenaamde progressieve zelfs revolutionaire zullen behoren. Bovendien is het niet erg fair om zo maar even terloops zonder verdere specificaties en/of funderingen de Kerk aan te vallen. Ten derde is ook de term 'konservatief' bijzonder slecht gekozen. Beladen met een negatieve bijklank is het niet echt duidelijk waarnaar hij verwijst. Indien Veto dus in de toekomst nog kritiek heeft op iemand uit de Kerk of een uitspraak gedaan door de paus of deze of gene bisschop, wat zeker en vast kan, gelieve dat dan op meer gefundeerde wijze te doen.

Tom Schellekens

tweede lic godsdienstwetenschappen
nvd Een van die tipische eigenheden van het instituut Katholieke Kerk is precies de hiërarchische structuur bestaande uit paus, bisschoppen, kardinalen, enzomeer. Licht het dan niet voor de hand dat men zich een mening vormt omtrent dat instituut op basis van de door haar leiders officieel uitgevaardigde dogma's en uitspraken? Dat die stellingen niet representatief mogen

genoemd worden voor heel de katholieke gemeenschap is meteen een prachtige illustratie van datgene wat hier met het woord 'konservatief' (inderdaad met een negatieve bijklank) bedoeld werd: de dialoog tussen de nog altijd niet democratisch verkozen 'top' van de Kerk en haar achterban is vaak ver te zoeken.

Medica

Op vrijdag 1 december 1995 vond er een betoging tegen kontingentering plaats in Brussel. Daar kwamen alle geneeskundige

kringen van België samen om hun onvrede te luchten over het wetsvoorstel van Colla. Zoals steeds werd de optocht in goede banen geleid door securitymensen van alle universiteiten.

Tussen de vele spandoeken waren er ook geneeskundestudenten van de VUB die een slogan met zich meedroegen tegen numerus clausus. Niemand leek daar problemen over te maken. Maar bijna op het eind van de betoging merkten een paar securitymensen van Medica (en ze waren zeker van Medica) op dat er mensen rond liepen met een lichtelijk andere mening dan de hunne. Ze deden er dan ook alles aan om het spandoek hardhandig af te pakken. Is het niet schandalig dat drie of vier vrouwelijke VUB-studenten worden lastig gevallen door drie Medicamacho's die hiermee hun security-opdracht te buiten gingen, terwijl de securitymensen van alle andere universiteiten hen de hele betoging met rust hadden gelaten?

Dit voorval vond ik alweer typerend voor de manier waarop Medica afreket met andere meningen, zowel binnen als buiten de eigen kring. 't Was de eerste keer dat ik beschaamd was een lid van Medica te zijn.

Phoutmalsack Narongsack, derde kan geneeskunde

Scorpio live in Alma 2

Muziek terwijl je vreet

In Alma 2 voelt men blijkbaar de hete adem in de nek van de bouwwerken van de nieuwe Alma in de Tiensestraat — die overigens zeer goed opschieten — en wil men iets doen aan de aantrekkelijkheid van het restaurant. Speciale bieren op vrijdag, etentjes met de rektor en nu ook een hele week lang live-studentenradio moeten de studenten nog meer de weg naar Alma 2 doen vinden.

Radio Scorpio van zijn kant lijkt zich niet neer te leggen bij zijn onheilspellende financiële situatie en blijft doorgaan. Dat gebeurt onder andere met 'De Kringspier', de studentenradio van Scorpio die opnieuw de band met de Leuvense student wil vinden. Niet alle kringen reageerden even positief op het initiatief, maar uiteindelijk blijken de eerste twee maanden van het programma een relatief succes te zijn. Van maandag- tot donderdagavond telkens tussen zes en zeven worden de activiteiten van de Leuvense kringen belicht. Er is ook plaats voor andere aspecten van de Leuvense actualiteit en soms worden ook muziekgroepen in de studio gehaald.

Met de week in Alma 2 willen de medewerkers van het programma de Kringspier letterlijk tot onder de neus van de studenten brengen. De zendtijd wordt verdubbeld en de gebruikelijke onderwerpen worden verruimd. Bij de BRTN lopen nogal wat oud-Scorpiomedewerkers rond en een paar van hen komen uit nostalgie nog eens achter de mikro van hun radiowiegje zitten. Onder hen onder meer Bruno Wyndaele van 'Het Vrije Westen' op Radio 1 en Jan Heymans van de nachtradio.

Er worden ook een aantal bekende figuren uit het Leuvense aan de tand gevoeld, zoals Didi de Paris, Karel Dobbelaere, Willy Kuypers en vice-rektor Herman De Dijn. Er zullen in de Alma ook vliegende Scorpio-reporters rondlopen om de etende student bij het programma te betrekken. Goede muziek tenslotte moeten de Almagangers helemaal in de ban van Scorpio brengen. Rekening houdend met het gevarieerde publiek van Alma 2 zal dat niet gemakkelijk zijn. U bent alvast gewaarschuwd.

(nd)

Goed nieuws op het aidsdebat van Medica afgelopen donderdag. Over afzienbare tijd kan er een medicijn op de markt komen dat het aidsvirus blokkeert in zijn ontwikkeling. Seropositieven zouden dan mits medikatie een relatief gezond leven kunnen leiden, een beetje zoals diabetici op dit moment. Maar dat is niet het goede nieuws dat hier bedoeld wordt. Evenmin willen we het hebben over de hoopgevende belofte van de minister van Gezondheidsbeleid om aidsorganisaties voortaan niet meer projectmatig en dus onzeker maar structureel en op langere termijn te ondersteunen.

Wel gaat het hier over het feit dat een debat over een maatschappelijk thema een publiek van meer dan duizend studenten aantrekt. Dat is het beste nieuws dat zo'n debat, dat toch niet de plaats is om discussies ten gronde te voeren, kan brengen. Meteen klinkt de roep — meestal van gekostumeerde oud-idealisten — dat de jongeren van vandaag geen idealen meer hebben, en alleen nog aan het eigen profijt denken, ongelofwaardiger dan ooit. Een aidsdebat levert niemand persoonlijk voordeel op en de ziekte zelf staat gelukkig nog ver van het bed van de meeste jongeren. Aids is evenmin een 'modeziekte' of een 'romantische' hype, wat kontrareformist Tobback terzake ook meent te mogen ervaren.

En toch zat er duizend man in Aula Pieter de Somer voor het aidsdebat. Dat de meesten van hen uit de organiserende kring kwamen, doet er niet toe. Per slot van rekening zijn zij — de geneeskundigen — het die wellicht het meest intensief met de ziekte zullen gekonfronteerd worden. In die zin kan dit succesrijke debat alvast tellen als onderdeel van een sensibiliseringscampagne. De aankomende aartsen zullen tevens de suggestie wel in hun oren geknoopt hebben dat zij beter moeten leren communiceren, te oordelen naar het applaus uit de zaal dat die opmerking kreeg. Op die manier kan een begin gemaakt worden met de integratie van aidslijders en seropositieven in een maatschappij die hen vooralsnog ontslaat, met de vinger wijst en eigenlijk nog het liefst gewoon mijdt.

Wat zo'n debat alleszins aantoonde, is dat studenten zich wel degelijk willen engageren in de wereld en dat zij nog altijd solidariteit betonen met maatschappelijke minderheden. Alleen is het blikveld verschoven. Voor een politiek debat of voor een betoging over onderwijstema's krijg je met moeite een paar honderd mensen het huis uit, terwijl een breder sociaal thema een veelvoud daarvan aanspreekt. Medica's aidsdebat is immers geen losstaand feit. Een volledig door studenten uit de grond gestampte organisatie als Student Aid trekt voor al zijn activiteiten jaarlijks volle zalen.

De studentenbeweging moet bijgevolg niet wanhopen over een generatie studenten die aan elkaar hangt van het egocentrisme. Zij moet alleen het lef hebben om haar waardevol demokratiseringsideaal te herijken in een veranderde samenleving. Zij moet nu haar ogen openen, voor de nostalgie ze sluit.

Education Centre Leuven

COMED
computers & onderwijs

APPLE
KERSTPROMO!

1 BETALEN
=
13 HALEN

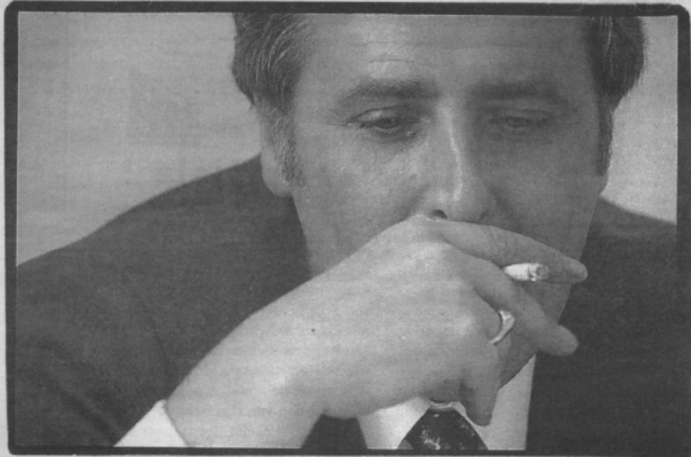
Bij aankoop van een Performa ontvangt u 10 verrassende CD's, 1 surprise pakket en 1 subliem geschenk naar keuze uit de ComED-kerstverlanglijst!

H. Hooverplein 24, B - 3000 Leuven
Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

Minister Van den Bossche wil numerus fixus

"Kontingentering is misdadig"

Et is menens met de plannen van minister van Onderwijs Luc Van den Bossche (SP) om een toegangsexamen in te richten voor de eerste kandidaturen geneeskunde. De minister wil zelfs zover gaan om aan dat examen een quotum — een maximum aantal geslaagden dus — te verbinden. Van den Bossche deed die plannen uit de doeken op een onderhoud met Leuvense studenten.

Onrechtstreeks en zonder het zelf te beseffen heeft koning Albert afgelopen maandag een grote dienst bewezen aan de studenteninspraak. In het kader van de veiligheidsmaatregelen naar aanleiding van zijn bezoek aan Leuven, werd een onderhoud met minister Van den Bossche aan de studenten beloofd, op voorwaarde dat die zich tijdens het koninklijke bezoek koest zouden houden. Albert II bezocht in Leuven de tentoonstelling 'Van tamtam tot virtuele realiteit' in de Predikherkerk. In zijn gezelschap verkeerden niet alleen de burgemeester en de academische overheid, maar ook de Vlaamse ministers Van den Brande (CVP) en Van den Bossche.

Vooraf op die laatste had de studentenbeweging het gemunt. De studenten zijn nog altijd verbolgen over de manier waarop zij in het debat over toelatingsbeleid buitenspel zijn gezet. De minister kon de vijfkopige studentendelegatie tijdens het onderhoud alvast meedelen dat daar in de nabije toekomst weinig verandering in zou komen: "Het ingangsexamen komt er zeker. Er moet alleen nog wat over de modaliteiten gesproken worden. Een technische kwestie, die zal uitgeklaard worden door een komitee van academische, medische en politieke specialisten. Van studentenkant zullen alleen de geneeskundestudenten uitgenodigd worden. De anderen kunnen daar weinig komen doen, aangezien er niet meer over het principe zelf zal worden gediscussieerd." Die commissie werd ondertussen al geïnstalleerd.

Quotum

Voor de kontingentering had de minister geen goed woord over: "Ik heb er geen probleem mee om kontingentering een misdadige maatregel te noemen. Mensen zeven jaar laten studeren en hen dan de mogelijkheid ontzeggen om hun opleiding af te maken, dat doe je niet. Maar ik beseff

evenzeer dat de kontingentering in de eerste plaats een stok achter de deur is, in casu om mijn franstalige kollega onder druk te zetten. Ik verwacht dan ook niet dat de maatregel, die pas over zeven jaar in zou gaan, ooit zal toegepast worden. Daarbij, over tien jaar is de gezondheidszorg mijns inziens toch allang gefederaliseerd."

Een toegangsbeperking lijkt dus stilaan onafwendbaar geworden, maar dat de minister zover wou gaan om aan het examen ook een numerus fixus te verbinden lag buiten de verwachtingen. "Er komt geen quotum per instelling, wel een algemeen quotum voor heel het land", aldus nog Van den Bossche, "Dat getal zal opgelegd worden door de federale overheid, meer bepaald door de ganse ministerraad."

"Over tien jaar is de gezondheidszorg mijns inziens toch allang gefederaliseerd"

Een dergelijke van bovenaf opgelegde numerus fixus dreigt evenwel het studentenaantal in de bedreigde richtingen erg drastisch in te krimpen. Te vrezan valt immers dat de beleidsmakers zich daarvoor gaan beroepen op het soort 'behoefestudie' zoals het Akademisch Centrum voor Huisartseneeskunde van de KU Leuven er recent eenje publiceerde. De objectiviteit en zelfs de wetenschappelijkheid van dat soort studies, waarin een radicale studentenbeperking als enig doeltreffend medicijn wordt voorgeschreven tegen de sluipende kwaal die de gezondheidszorg treft, valt in twijfel te trekken. Niet alleen zijn de onderzoekers bij uitstek betrokken partij, wat geleid heeft tot een tendentieuze besluitvorming maar ook werd het resultaat berekend aan de hand van onderzoek bij tien (10!) huisartsen, hetgeen bij extrapolatie een wel erg vervormd beeld oplevert.

Drastisch

Volgens de studenten is er dan ook nog altijd geen enkele objectieve reden om te tornen aan de vrije studiekeuze. De maatregel is te miniem om enig gevolg te hebben op de beheersing van de kosten van de gezondheidszorg, terwijl hij wel de definitieve afbraak van de democratisering van het onderwijs inluidt. Het uit geneeskunde weggezuiverde overtal verschuift immers

Tele Sales
☎ 02/511.12.12

Flights

Dublin	v.a. 4.990,-	New York	v.a. 10.000,-
Chicago	v.a. 10.990,-	Kuala Lumpur	v.a. 24.070,-
Miami	v.a. 13.310,-	Lima	v.a. 25.410,-
Los Angeles	v.a. 16.940,-	Sydney	v.a. 34.970,-
Jakarta	v.a. 21.780,-	Montreal	v.a. 14.690,-

New York: Free Helicopter Flight Package v.a. 14.290,-

CONNECTIONS
THE TRAVELLIN' GENERATION

3000 Leuven, Tiensestraat 89, ☎ 016/29.01.50

naar andere richtingen die dan eveneens onder druk komen te staan.

De minister beaamde dat, maar ontkende te handelen onder druk van zijn federale kollega's van Volksgezondheid en Sociale Zaken. Ook hij rekent naar eigen zeggen op andere maatregelen binnen de gezondheidszorg zelf: "Het is onredelijk om de instroom drastisch aan banden te leggen, terwijl aan de andere kant artsen zonder probleem tot hun eenentachtigste aan de slag kunnen blijven onder het mom dat zij een vrij beroep uitoefenen." Maar anderzijds: "Een arbeidsverdeling in de geneeskunde opleggen is zinloos. Je kan patiënten niet dwingen naar een arts te gaan die zij niet zelf gekozen hebben. Dat is zoals met de scholen. Hoe komt het dat sommige instellingen tweeduizend scholieren trekken en andere met moeite tweehonderd. Je kan leerlingen toch niet dwingen naar een kleinere school te gaan, om zo een evenwicht te creëren." Even later trok de minister het belang van die vergelijking onderuit: "Onderwijs en gezondheidszorg zijn niet te vergelijken. Het is niet omdat een parttime leerkracht kwalitatief even goed werkt levert als een voltijdse kollega, dat een dokter met minder patiënten ook even bekwaam is als een arts met veel praktijkervaring."

Repetitoraat

Ook de kansen van een hervorming van het curriculum van de zorgverstrekkers, zodat die meer uitwijkmogelijkheden krijgen, schatte de minister niet erg hoog in. "Op het nivo van de universiteiten ontbreekt voorlopig de wil om daar werk van te maken. Op Europees vlak zijn er wat betreft die opleiding bepaalde overeenkomsten. En ik kan dan wel vinden dat het misschien niet erg nuttig is om in eerste kan geneeskunde natuurkunde in het programma op te nemen, maar ik voel me allerminst geschikt om op eigen houtje wat aan dat curriculum te gaan wijzigen," aldus de minister van Onderwijs.

En hoe moet zo een toelatingsexamen er dan wel uit zien? "Het mag zeker geen loutere kennistest worden. Je kan immers moeilijk ontkennen dat er op secundair nivo een verschil in kwaliteit bestaat tussen de scholen onderling. Studenten mogen niet gedetermineerd worden door hun achtergrond van middelbaar onderwijs. Daarom zal ook getracht worden om de studiemotivatie te evalueren."

Instantie

Toch bestaat de vrees dat er op termijn gespecialiseerde scholen zullen ontstaan die scholieren kant en klaar afleveren voor het toelatingsexamen. Nu al breidt het fenomeen van de repetitoraten zich uit naar het middelbaar onderwijs. Het kwalijke van dit verschijnsel zit in zijn ondemocratisch karakter omdat het een 'onderwijs voor wie het kan betalen' installeert. Op die manier wordt het belangrijke facet van de studiebegeleiding overgelaten aan de vrije markt, terwijl dat eigenlijk toch werk zou moeten

zijn voor een geherwaardeerd PMS. Ook daar pleiten de studenten al langer dan vandaag voor, omdat zo op fundamentele wijze de kwaliteit van het onderwijs kan verbeterd worden en de gebrekkige slaagsijfers in het eerste jaar van de opleiding kunnen opgetrokken worden. Van den Bossche, eens te meer defaultistisch: "Het is utopisch om van het PMS een dienst te willen maken die elke student individueel kan begeleiden en adviseren. Daarvoor zou het personeelsbestand met een hoge faktor moeten vermenigvuldigd worden, en daar is geen geld voor. De enige instantie die voor zulke individuele bijstand kan zorgen is de klasseraad, maar die werkt ook niet altijd optimaal."

Daarmee moest de studentendelegatie het stellen. Het onderhoud weerhield de studenten er alleszins niet van om in de nabijheid van de tentoonstelling in de Predikherkerk alsnog een bescheiden protestactie te houden. Met de strijdkreet "Van Van den Bossche tot tamtam" suggereren zij alvast een onderhoud voor een nieuwe expositie.

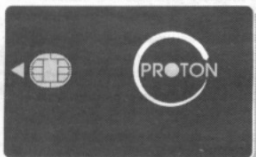
Bart Eeckhout

HOE VERSCHALK IK EEN FLUK?

(advertentie)

-Dagschotels in Alma "à la carte"?

Proton. De kaart voor kleine uitgaven.

Vraag ze in uw bankagentschap in Leuven, Heverlee of Kessel-Lo. Vanaf nu ook in Herent en Wilsel.

Het sociale gezicht van de informatiemaatschappij

"Dat is een goede vraag"

Vorige woensdag vond in het Maria-Theresiacollege het tweede luik van de 'Najaarsdebatten' plaats, deze keer met als onderwerp "Het sociale gezicht van de informatiemaatschappij". Reeds in de inleidingen van Ruud Visser (Universiteit van Tilburg en directeur van het Studiecentrum voor Techniek en Beleid) en Jean-Claude Burgelman (VUB) werd de toon gezet naar een zeer economisch getinte discussie, zodat het louter sociale aspekt enigszins op de achtergrond kwam te staan.

Twee weken geleden nog wees professor De Groof in de les voor de 21ste eeuw 'Nieuwe en minder nieuwe media: effecten en ontwikkelingen' op de evolutie die onze maatschappij doormaakt van een industriële naar een post-industriële samenleving, waar de informatie de energie als basismaterie zou vervangen. Deze informatiemaatschappij zou de westerse wereld de nieuwe stap vóór kunnen bezorgen op de lageloonlanden die langzaam maar zeker hun op landbouw gebaseerde economie aan het ontgroeien zijn. Naast de 'veramerikanisering' en de individualisering binnen onze cultuur liet hij een ook het begrip 'pechstrook van de informatiemaatschappij' vallen als mogelijk nefast gevolg van de technologische ontwikkelingen van de laatste decennia. Hij doelde hiermee op die groep van mensen die binnen de informatiemaatschappij van de toekomst zal ontstaan als een nieuwe achtergestelde sociale klasse. Immers, wie in deze nieuwe samenleving om één of andere reden niet geïnformaliseerd zal raken, loopt het risico te gaan behoren tot een groep van chronisch gedesinformeerden, en bijgevolg sociaal achtergestelden.

Marshall

Precies deze nieuwe sociale ongelijkheid vormde het onderwerp waarover woensdagavond zou gedebatteerd worden. "Wat zijn de sociale kantonen van de informatiemaatschappij van morgen en

vervolg van p. 1

De studenten zien wel degelijk in dat het groot aantal te examineren studenten een probleem is. Ze beseffen maar al te goed dat vele profen bijzonder zwaar belast zijn, te meer omdat zij naast het doceren van hun hoorcolleges ook nog tesisstudenten begeleiden en praktika organiseren. De studenten vrezen echter dat de huidige tendens tot afschaffen van de mondelinge examens in de eerste kandidatuur de deur openzet voor een afbouw van deze examenvorm in de tweede kan. Nu reeds hoort men hiervoor stemmen opgaan. Deze evolutie willen de studenten stoppen. Zij werkten vorig jaar een soort van poulesysteem uit dat zowel voor henzelf als voor de docenten voordelig is. De opdeling van de studenten in kleinere groepen met elk een eigen examenrooster levert voor studenten een gelijkmatige verdeling van de examens over de hele zittijd op en voor de professoren een aanzienlijke vermindering van het aantal te ondervragen examinandi per dag. Dit voorstel werd echter afgewezen door de administratie. Organisatorisch te ingewikkeld, was de kritiek. Ook een soort van tussenvorm waarbij de student de vragen schriftelijk beantwoordt en dit samen met de prof doorneemt en indien nodig toelicht, stuit op kritiek. Volgens professor Gerard is dit soort van examineren reeds ingeburgerd in verschillende fakulteiten. Toch is hij hiervan geen

over welke inzichten en instrumenten beschikken we om nieuwe technologische ontwikkelingen te sturen?". Hoewel zeker niet oninteressant, bleef professor Visser wat eenzijdig bij het tweede deel van deze vraagstelling stilstaan. Via een vooral economisch geïnspireerd betoog kwam hij tot het zogenaamde 'integraal technologie-beleid'. Hierin zou, meer dan nu, de aandacht gaan naar de creatieve inbreng van de gebruiker — de zogenaamde 'vraagkant' — in de ontwikkeling van nieuwe technologieën door universiteiten en gespecialiseerde bedrijven — de 'aanbodkant'.

Oligopolie

Die mening bleek ook professor Burgelman toegegaan, hoewel hij duidelijk andere klemtonen legde. Bij hem kwamen de 'sociale kantonen' er duidelijker uit. Hij pleit, net zoals Visser, voor een regulering van overheidswege, maar dit expliciet met het oog op de handhaving van het naoorlogse sociaal kontrakt: het recht op arbeid (versus werkloosheid), de strijd tegen de armoede, bescherming tegen maatschappelijke risico's (sociale zekerheid) en de bevordering van gelijke kansen via onderwijs en cultuur. Konkreet ziet hij een soort Marshall-plan voor de telekommunikatie- en de behoeve van deze vier basisprincipes. Pas na vijftien jaar, wanneer de noodzakelijke investeringen in de hele IKT- (Informatie, Communicatie en Technologie) zijn gedaan, kan het ogenblik gekomen zijn om de vrije markt te laten spelen. Het gevaar bestaat dan echter nog dat er zich een situatie van oligopolie, waarbij enkele grote groepen de hele markt beheersen, gaat voordoen. Van hieruit kan men zich de vraag stellen in welke mate de overheid moet blijven tussenkomen bij de bescherming van de zogenaamde universele diensten, waarvan iedereen, ongeacht het inkomen waarover men beschikt, moet kunnen gebruik maken.

Maatpakken

Een grote bedenking bij het gehele debat is dat het er eigenlijk geen was. Na de

voorzitter. "Op die manier hol je de essentie van het mondelinge examen volledig uit. Een student moet minstens tien minuten aan het woord zijn vooraleer je kan spreken van een echte mondelinge proef."

De eis van de studenten politieke en sociale wetenschappen is enigszins bevreemdend wanneer je de situatie te Leuven vergelijkt met die aan buitenlandse universiteiten. Aan de Nederlandse universiteiten is het precies onder druk van de studenten dat men in de eerste kandidatuur schriftelijke tentamens (bij ons examens) ingevoerd heeft. Op die manier wilden de studenten paal en perk stellen aan de soms subjectieve beoordeling door de docenten en wilden ze tevens de controleerbaarheid verhogen. An Wauters beweert echter dat je de situatie elders in Europa en Amerika, waar alle vakken schriftelijk geëksamineerd worden, niet kan vergelijken met de Vlaamse situatie. Zij wijst erop dat men elders andere onderwijsvormen heeft met een grotere participatiegraad van de studenten. Bij ons is het examen het enige moment dat studenten en professoren persoonlijk met elkaar contact hebben. Wanneer ook dat verdwijnt, bestaat de kans dat de studenten hun kandidaturen afronden zonder ooit met een prof gesproken te hebben.

Deze week hakt men op de fakulteitsraad de knoop door.

Annie Deckx

De Acco-boekenmeter

: Speciaal prijsje !

inleidingen van Visser en Burgelman volgden een aantal vragen-met-lange-inleiding die soms meer de bedoeling leken te hebben om de eruditie van de vraagsteller zelf in de verlt te zetten dan om een geanimeerde discussie los te waken. De reden hiervoor is ongetwijfeld de homogeniteit qua denkbeelden zowel bij de inleiders als bij het reagerende publiek. Schouderklappende replieken als "Ja, inderdaad..." en "Dat is een goede vraag" waren dan ook niet uit de lucht.

Analfabetisme

Zo'n gebrek aan confrontatie was op zich niet eens zo erg geweest, als hierdoor niet een aantal perspectieven uit het oog werden verloren die zeker dichter aansloten bij het sociale thema van de avond. Het debat, voor zover die term nog opgaat, werd immers bijna volledig beheerst door politiek-economisch jargon, waardoor de vraag naar de sociokulturele drempel en de algemene technische toegankelijkheid van nieuwe technologieën slechts zeer summier aan bod kwam.

Dat laatste element werd door Burgelman op het einde van de discussie kort aangeraakt: "Technologieën als het huidige Internet zijn makkelijk te gebruiken. Het zullen veeleer de hiërarchieën in de dienstverlening, ontstaan door kommersialisering, zijn die het systeem ondemokratisch zullen maken." Een moderne variant van het analfabetisme zit er dus volgens hem niet in.

Drempel

Blijft de vraag naar de drempel die er bij de bevolking bestaat om te participeren aan de informatiemaatschappij. Een vergelijking met het probleem van de

representatieve aanwezigheid van de verschillende sociale klassen in het universitaire onderwijs lijkt hier op te gaan. Men zou zelfs verder kunnen gaan en stellen er misschien wel een soort 'Matteüs-effect' zou kunnen spelen. Het gaat hierbij om de sociologische idee dat de rijken steeds rijker worden en de armen steeds armer, in deze context dan vertaald naar de 'haves' en de 'have-nots' — zij die steeds meer informatie verkrijgen en zij die er steeds minder hebben.

Matteüseffect

In een gesprek dat Veto na het debat nog had met Burgelman, stemde hij met deze gedachtegang in: "Ik vergelijk het altijd met de reiswereld: we zijn tegenwoordig op een punt gekomen dat het strandtoerisme en het adventure-toerisme qua prijs en markttoegankelijkheid aan elkaar gelijk zijn. Toch blijkt deze evolutie geen aanleiding te geven tot een toename van de vraag naar deze laatste vorm van reizen. Bepaalde gedragspatronen zijn dus verbonden met bepaalde sociale klassen en het is moeilijk hierin verandering te brengen." De suggestie om dit op te lossen door bijvoorbeeld de installatie van Internet in openbare bibliotheken, zoals cultuurminister Luc Martens (CVP) zinnens is, moet volgens Burgelman gebeuren met de nodige pedagogische omkaderingscampagne.

Dat het gevaar voor zo'n Matteüs-effect niet denkbeeldig is, werd overigens op zeer sinische wijze geïllustreerd door het publiek bij het debat zelf aanwezig. Of zou de oververtegenwoordiging van mannen in blauwe maatpakken die na afloop wegdeden in auto-met-chauffeur dan toch toeval zijn?

Tom Michielsens

Studenten Café

De Rector
De Rector

Oude Markt 4
Tel : 20.06.38

Gezellige sfeer
Ambiance D.J.

Lekkere studenten gerechten

Zaal voor vergaderingen of feesten tot 40 pers.

advertentie

Eet meer Freud

anaf 4 december viert de Psychologische Kring twee weken lang haar vijftigjarig bestaan. Een ideaal moment om even tot in 1945 terug te blikken en vooruit te kijken naar de komende 'feestweken'.

De Psychologische Kring werd op 7 december 1945 door professor kanunnik Jozef Nuttin senior boven de doopfont gehouden, met als hoofddoelstelling "de bekommernis om de vorming van een sterke persoonlijkheid en identiteit als psycholoog én het verzorgen van een beter contact tussen de studenten onderling en met studenten van de andere universiteiten". Deze plechtige woorden werden uitgesproken op de stichtingsvergadering, die beëindigd werd met "den christelijken groet". De Kring kreeg met andere woorden op de eerste plaats een wetenschappelijk vormen-de rol toebedeeld.

De eerste jaren werden dan ook vooral gevuld met het organiseren van wetenschappelijke avonden en studiereizen naar andere universiteiten. Ook was er een wekelijkse eucharistieviering, geleid door een van de vele priester-psychologiestudenten, met aansluitend een broodmaaltijd. Anderzijds werden er ook studentieke activiteiten georganiseerd. Zo was er een jaarlijks feest, de 'dies natalis', met aansluitend een Thè Dansant met verplicht strikje (de verplichte smoking werd na hevige protest afgevoerd) en waren er Sinterklaas-avonden. Ook werd er jaarlijks een TD georganiseerd die voor alle Leuvense studenten openstond.

Pedagogie

De psychologieprofessoren Lagrou, Delbecq en Van Balen waren in hun studententijd preses van de Psychologische Kring. Professor Delbecq, voormalig dekaan en huidige Akademisch Ombudsman was dat in het academiejaar 1960-61. Volgens hem vervulde de Kring in die tijd een belangrijke signaalfunctie naar de fakulteit toe, in die zin dat aan domeinen van de psychologie waar nog geen aparte leerstoel voor opgericht was — zoals bijvoorbeeld diepte-psychologie — door de Kring wél aandacht besteed werd, door middel van regelmatige lezingen. De Kring vulde dus als het ware hiaten in de opleiding op.

Ook was het volgens Delbecq in die tijd geen enkel probleem de psychologiestudenten bij de kringwerking te betrekken, vooral omwille van de kleine groep (minder dan 150 studenten), hetgeen de groepsgeest aanzienlijk bevorderde. Psychologie werd toen trouwens nog gedoceerd aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte. Pas in 1967 wordt de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen opgericht.

Alternatief

Eind jaren zestig treedt er een aksentverschuiving in de rol van de Kring op, en wordt de democratiseringsgedachte een van de hoofddoelstellingen. Of anders gezegd: "het betrekken van elke student in het scheppen en ontwikkelen van nieuwe universitaire werkvormen". De psychologen scharen zich dan ook ten volle achter het principe dat iedereen de mogelijkheid geboden moet worden aan de universiteit te studeren. Een gedachte die ook nu nog steeds verdedigd en bevochten wordt. Ook werd er in de jaren zestig veel aandacht besteed aan de plaats van de psycholoog in de maatschappij. Hieromtrent werd zelfs een vormingsweekend georganiseerd. Pittig detail is dat in die periode de naam 'preses' verandert in 'kringkoördinator'.

Door de jaren heen verwatert de wetenschappelijke gedachte stilaan en

wordt er meer aandacht besteed aan de culturele, sociale, ontspannende en dienstverlenende rol van de Kring. Ook vertegenwoordiging in universitaire en LOKO-radens wordt een van de prioriteiten. In de jaren '80 ontstaat de 'Shrink', die in de loop der jaren een stevige reputatie opbouwt en een van Leuven's grootste fakbars wordt, uit de voormalige fakbar 'Neuroosje', de huidige naam van het kringblad. Op 1 april 1994 moet de Shrink echter plaats ruimen voor de nieuwe Alma in de Tienestraat. Na heel wat zoekwerk werd vorig jaar een huis in de Parijsstraat gekocht en als 'nieuwe Shrink' ingericht. De Shrink is op dit moment overigens een aparte vzw, los van de Kring. Beide organen wisselen wel nog vertegenwoordigers uit en onderhouden nauwe contacten.

Legende

Mede onder druk van het steeds toenemende aantal psychologiestudenten wordt het steeds moeilijker de gehele kringwerking in een efficiënte structuur te gieten. Om aan deze besommeringen een einde te maken werd vorig jaar beslist werk te

maken van de oprichting van een vzw, hetgeen dit academiejaar een feit zou moeten worden. Ook werd vorig jaar het individueel verkiezingsstelsel aangepast, en werd er overgestapt op een alternatief ploegensysteem. Daarbij werd er, om uitsluiting van gemotiveerde krachten te vermijden en om de vriendschappelijke groepsgeest te bevorderen, gestreefd naar één ploeg, wat trouwens gelukt is.

Kwestie

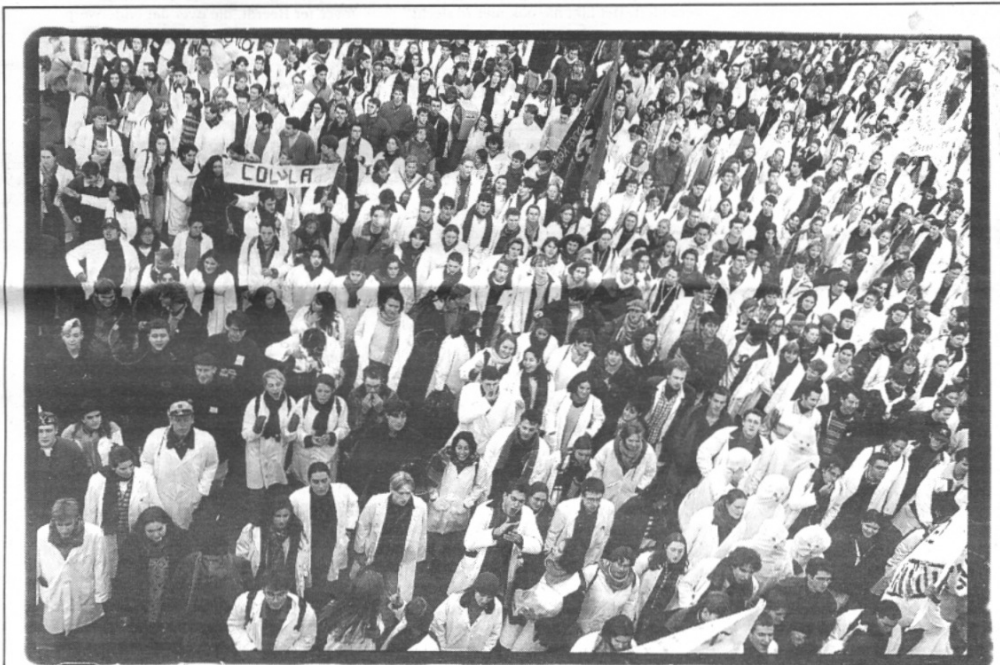
En daarmee belanden we bij de Kring van vandaag, die de komende weken haar leden en sympathisanten gaat bestoken met de meest uiteenlopende activiteiten. Omwille van het feit dat heel wat psychologieprofessoren in de kringgeschiedenis een vooraanstaande rol gespeeld hebben én omdat de relatie Kring-prof de laatste jaren enigzins verwaterd is, worden ook zij actief in het gebeuren betrokken. Het startschot voor de festiviteiten wordt op 4 december gelost met een eucharistieviering en receptie in de Begijnhofkerk. Later volgen dan ondermeer nog een Sinter(1)laas- en wijnavond, een filmdag, een galakantus,

een trippel-td en een fakkeltocht met Psychohistoriefuif. Later op het jaar staan ook nog een optreden van 'de Legende' (de groep van Elvis Peeters) en de groots opgezette 'Druk in Leuven'-show op het programma.

De Shrink wordt het epicentrum van het feestgedruis. Verder zal er ook een boekje "50 jaar Psychologische Kring" verschijnen met anekdotisch materiaal uit de archieven en interviews met vooraanstaande kringmedewerkers uit het verleden. De psychologen zullen de komende weken geen moeite hebben met het vinden van een uitvlucht om te feesten. Kwestie van de volgende vijftig jaar op gepaste wijze in te leiden.

**Jorgen Vranken
Ludwig Deweghe**

Zoals gezegd starten de twee weken feest op 4 december, met een eucharistieviering en een receptie in de Begijnhofkerk. De Sinter(1)laas- en wijnavond vindt plaats op 6 december, de filmdag op 7, de galakantus op 21, de trippel-TD op 12 en de fakkeltocht met aansluitende Psychohistoriefuif op 14 december. 'De Legende' komt spelen op 20 december, en de 'Druk in Leuven'-show is op 24 en 25 januari te zien.

(foto Kristof Braekeleire)

Betoging — Vrijdag 1 december betoogden een kleine tweeduizend geneeskundestudenten tegen de kontingenteringsplannen van de federale ministers Colla (SP) en De Galan (PS). Uitvoering van die plannen, zou betekenen dat een groot deel van de volgende generatie studenten na zeven jaar opleiding hun studie niet meer zou kunnen afronden door een beperking van het aantal opleidingsplaatsen.

De betoging werd georganiseerd door het Verbond van Belgische Fakultaire Kringen van Geneeskundestudenten. De geneeskundestudenten hekelen het ondemocratische karakter van de plannen van de ministers van Volksgezondheid en Sociale Zaken. Zij vrezen dat een kontingentering zou betekenen dat velen na zeven jaar zonder kans op werk op straat komen te staan. Net als de algemene studentenbeweging, die vooral aan Vlaamse zijde de manifestatie mee ondersteunde, verkiezen zij "een globale hervorming van de gezondheidszorg die de fundamentele basis vormt voor de beteugeling van de gezondheidszorguitgaven en het behoud van een kwalitatief hoogstaande geneeskunde."

Over wat er dan wel moet gebeuren in de plaats van kontingentering zijn de verschillende kringen het echter niet altijd eens. Sommige kringen zijn gekant tegen elke vorm van studentenbeperking, terwijl andere — waaronder ook de Leuvense MedicaKring — een beperking onder bepaalde voorwaarden wel zien zitten. Voor een "drastische beperking van het aantal studenten" zijn ook zij echter geenszins te vinden. De geneeskundestudenten mogen wel meepraten over de modaliteiten van het aan Vlaamse kant door minister van Onderwijs Van den Bossche (SP) vanaf volgend jaar geplande ingangsexamen.

Met een opkomst van om en bij de tweeduizend betogers mogen de organisatoren terugblikken op een geslaagde protestactie. Onder de manifestanten bevond zich ook een Leuvense delegatie van ongeveer vierhonderd studenten. De betoging zelf verliep rustig tot levensloos, mede door de weer indrukwekkende kolonne ordehandhavers. Enkel bij de passage aan het kabinet van minister Colla was er even opschudding en gingen een paar dozijn eieren tegen de gevel.

Ondanks de bevredigende opkomst blijft bij vele studenten een dubbelzinnig gevoel hangen. De diverse manifestaties van de laatste weken lieten de studentenbeweging niet meteen zien van haar meest eensgezinde kant. Blijkbaar vonden de verschillende geledingen te weinig punten van overeenkomst om uit te pakken met één grote studentenactie, die heel wat meer effect zou gehad hebben.

(be)

Artsen moeten leren kommuniseren

Idkampagnes moeten zich in de eerste plaats richten op het doorbreken van de muur van onbegrip en diskriminatie waarop seropositieven en aidspatiënten nog altijd stieten. Ook artsen kunnen hier hun steentje bijdragen door een meer respectvolle en menselijke benadering van het probleem. Dat was de voorname konklusie van de aidsweek van Medica inluide.

Het moet er lang geleden zijn dat een studentendebat nog zoveel volk trok. Liefst duizend geïnteresseerden vulden afgelopen donderdag aula Pieter De Somer voor Medica's Aidsdebat. De meesten van hen waren geneeskundestudenten, hetgeen Medicapres Jeroen Schouten de opmerking ontlokte dat de aidsweek nu al niet meer stuk kon. Wie het iets sinischer bekeek, moest vaststellen dat indien de numerus clausus nu al was ingevoerd, het debat wellicht heel wat minder aanwezig geteld had.

Moderator Lieven Vandenhouette, die voortdurend zijn onkunde meende te moeten bewijzen met niet ter zake doende grapjasserie, kreeg rond zich een gevulde tafel van acht sprekers die de aidsproblema-

tiel vanuit diverse oogpunten benaderden. De grootste naam op de affiche was wellicht die van Vlaams minister van Gezondheidsbeleid Wivina De Meester (CVP). Zij kreeg kritiek te verduren op de gebrekkige betoelaging zowel van de wetenschappelijke voorinstellingen als het Rega-instituut — dat aan de gesprekstafel vertegenwoordigd werd door de profen Desmyter en De Clercq — als van organisaties die zich bezig houden met aidsproblematiek.

Ontslag

Vorige week meldde Veto al dat verengingen zoals De Witte Raven of de Aids-telefoon in de problemen komen door het systeem van projectfinanciering over drie jaar. Volgende maand is die periode afgelopen en verscheidene organisaties weten nog steeds niet of zij dan nog zullen bestaan, zo stelde Rob Van den Audenaerde van het Vlaams aidscoördinatiecentrum Ipac. De minister erkende het probleem en toonde zich terzake erg inschikkelijk: "Strukturele ondersteuning draagt ook mijn goedkeuring weg boven een projektmatige subsidie. Er is wat dat betreft een verandering in het beleid op komst, maar het spreekt vanzelf dat je zo'n betoelagingssysteem niet van vandaag op morgen verandert. Het lijkt me ook niet zo slecht

dat organisaties beginnen op projectbasis en naderhand struktureel worden ondersteund."

Minister De Meester suggereerde ook om de attitude te wijzigen waarmee artsen de ziekte die nog steeds in een taboesel hangt, benaderen. "Artsen moeten leren kommuniseren. Tot nog toe wordt daar in hun opleiding te weinig aandacht aan besteed. Zij moeten in staat zijn om op een menswaardige en korrekte manier om te gaan met hun patiënten", aldus nog de minister die hierin werd bijgetreden door de Medicapres. Deze laatste stelde dat door de studenten op dat gebrek in de opleiding zal gehamerd worden bij de doorlichting door de visitatiekommissie volgend jaar.

De meest prangende bijdrage aan het debat werd zonder meer geleverd door Patrick Reyntiens, seropositief en medewerker van De Witte Raven. Hij kaartte de problemen aan waarmee seropositieven kampen wanneer zij met hun ziekte naar buiten willen komen. "Mensen met aids kunnen gewoon niet met hun ziekte in de openbaarheid komen, al was het maar omdat zij dan binnen de korste keren zonder werk zitten. Dat gaat allemaal heel ongemerkt, een rekonversie is snel gevonden als egksuus voor het ontslag." Tot verbijstering van menigeen moest juriste Joyce ter Heerdt, die over dat onderwerp

doktoereert, toegeven dat ontslag omwille van aids weliswaar niet toegestaan is, maar ook niet gesanktioneerde kan worden. Een dergelijk ontslag kan dan ook niet ongedaan gemaakt worden, maar een schadevergoeding is eventueel wel mogelijk. Von Fleerackers van het Instituut voor Tropische Geneeskunde kon hier aan toevoegen dat het gemiddeld inkomen van een aidspatiënt ligt op het schamele nivo van drie-entwintigduizend frank, rekening houdend met de nenduzend frank niet-afrekbare ziektekosten.

Apen

Reyntiens klaagde ook de nefaste invloed van de preventiekampagnes aan. "Door zich eenzijdig te richten op doelgroepen, wordt de indruk bevestigd dat de ziekte in de rand van de maatschappij woekert en dus alleen maar marginaal tref. Prioritair moeten de campagnes zich nu op de sociale aanvaarding van aidspatiënten richten." Socioloog Erik van Hove (UIA) bevestigde dat de konzentratie op "risikogroepen" net diskriminatie van zo'n groepen kan te weeg brengen. Ook hij vond dat de kampagnes zich in de eerste plaats moeten richten op jongeren maar stelde vast dat de meesten onderhand wel weten hoe de vork aan de steel zit: "Jongeren praten op een veel vrijere manier over seks of aids dan wij dat doen. Ze kennen ook de risico's bij het vrijen, alleen handelen ze er niet naar. (...) Met preventie op school moet je altijd opletten. De aidsproblematiek in het schoolprogramma opnemen is de beste manier om hem te vervreemden van de werkelijkheid."

Goed nieuws kwam er uit het Rega-instituut. Doorheen de jaren verwierf het instituut een koppositie in het aidsonderzoek en nu al kan op redelijk korte termijn een geneesmiddel in het vooruitzicht gesteld worden dat het mogelijk moet maken de kwaal bij seropositieven onder controle te houden. Professor De Clercq zei dat het medicijn, dat voorlopig met de geheimzinnige letterkombinatie PMPA wordt aangeduid, een doorbraak betekent in het aids-onderzoek, nu het met succes werd toegepast op besmette apen.

Arrogant

De beperkingen van de aidsonderzoekers werden echter duidelijk toen het debat op de maatschappelijke toer ging. Ronduit ergerlijk was hun naar eigen zeggen "misschien wel wat arrogante" taalgebruik over hun eigen bevindingen. De Clercq had het over de "pole-position", van zijn instituut, en een uitvinding die de "konkurrenzen in het buitenland hen benijden". De vraag wat nu eigenlijk het belangrijkste was — een geneesmiddel vinden dat duizenden mensens levens kan redden of een artikel in een gezaghebbend tijdschrift — en of de nauwer tussen de verschillende instituten het aids-onderzoek niet eerder belemmert dan stimuleert, werd echter niet gesteld.

Bart Eeckhout

Sportraad organiseerde Gasthuisberg trophy

Wie omhoog wil, moet zweten

Eneeskundestudenten mogen ongeveer dagelijks de Gasthuisberg op, en eenmaal per jaar krijgen alle studenten de kans zich mee te maken op deze helling. Sportraad zorgde vorige woensdag voor de Gasthuisberg trophy, een hindernissenloop waar ongeveer vierhonderd vermetel voor opdaagden.

Overmoed komt voor de val. De Grieken wisten dat lang geleden al en bleven dan ook wijselijk weg van de Olympos. Maar geen angst voor bergen hier in Leuven. Sinds enkele jaren wordt de Gasthuisberg gedurende één avond per jaar onder de voet gelopen, gekropen en gereden door trojes studerende jongeren.

Om een en ander toch wat te compliceren, voorzorg Sportraad enkele belemmeringen onderweg. Inschrijven en starten in groepjes van drie lukte nog probleemloos, maar dan begon het plezier. Aan de brug over de Van Waeyenberglaan bijvoorbeeld, hing een katrol waarop slechts één persoon kon

plaatsnemen. De overige twee deelnemers mochten zich aan een touw de diepte in storten. Met beide voeten terug op de grond moest er geklommen worden. De hindernissen met de autobanden was een kleintje vergeleken met wat komen zou: de lage containers. Er doorheen kruipen was de opdracht. De netten die erover gespannen waren maakte dat alles echter een beetje minder evident.

Lijdensweg

Het volgende obstakel was dat van de autowrakken. Die hindernis zorgde voor heel wat vertraging in de wedloop naar de eindmeet. Vervolgens was het tijd voor wat laag bij de grond kruipwerk: een kruipstand waar je plat op de buik onderdoor moest. Pret genoeg, en het beste moest nog komen. Stilaan begonnen alle deelnemers ook behoorlijk wat vermoeidheid te voelen, en het parcours was nog niet eens half afgelegd. Voor wie nog Iris en monter was, zou hier wel verandering in komen. Bij de karretjes misschien, waar iedereen zichzelf

naar boven moest trekken, of gewoon bij de sportjes tusschen de verschillende haltes.

Wie eenmaal begonnen was, moest de hele lijdensweg ook afmaken. Bij de karretjes was je niet zo ver meer van de aankomst. Maar de mensen van Sportraad staken daar een stokje voor en stuurden je de andere kant op, nog verder naar boven. Richting kwistakken was dat, een klassiek verschijnsel bij Sportraadorganisaties en binnenkort trouwens opgewaardeerd met de Vier-Wielen-Wheely, een soort gemuteerde kwistakstra van vroeger. Veel gestuntel, enkele keren ternaauwernood niet kantelen, maar iedereen raakte er wel mee tot aan de klimstand: een helse konstruktie van stellinghuizen en sjoerhut. Wie zich door een paar fietsbanden had geworsteld, kon vier meter hoog klimmen in een net, om tenslotte naar beneden te stuiken. Terug op de begane grond, kon de eind-sprint aangevat worden. Schuim op de mond, bijna een beroerte en heel moe. De eindmeet kwam in zicht. Nog even de indianenbrug over, een laatste hindernis op weg naar de hal van Onderwijs en Navorsing, waar enkele olietafels, tafels en fluitjes mits enig gestapel en geblaas het eindsignaal gaven.

Winnaars

De winnaars dan: drie kategoriën waren er (jongens, meisjes, gemengd). In Doc's Bar werden de volgende uitverkorenen op het podium verwacht: Paul Embrechts, Jan Verlinden en Tom Herremans (jongens dus), Hilke Evenepoel, Nathalie Adam en Sofie Ducheyne (meisjes) en Isabelle en Olivier De Smul en Jean-Baptist Bultynck (gemengd).

Koen Verheyden

Regenten in het verweer

Misschien eerder onopgemerkt, maar toch. Vorige vrijdag vond er in Leuven een regionale betoging plaats van de regentaalstudenten. De dag daarvoor was er al een nationale betoging in Brussel, voor deze week zijn er regionale manifestaties in Gent en in Antwerpen gepland en nu woensdag trekken de studenten van de pedagogische hogescholen opnieuw de straat op in Brussel.

Het ongenoegen zit dus blijkbaar behoorlijk hoog. Samen met hun docenten klagen de studenten het ontwerpdecreet van Van den Bossche op de lerarenopleiding en de nascholing aan. Dat decreet mag dan al een maand geleden goedgekeurd zijn door de Vlaamse regering, de studenten en docenten blijven er zich hardnekkig tegen verzetten. Ze pikken het niet dat ze niet vertegenwoordigd waren bij het opstellen van het decreet en fluiten de vakbonden terug, die volgens hen de standpunten van de basis niet langer vertolken.

De eisen waarvoor studenten en docenten hun krachten gebundeld hebben, betreffen ten eerste de hervorming zelf. Ze vinden dat de opleiding voor kleuteronderwijzers, onderwijzers en regenten maar voor een beperkt deel gemeenschappelijk kan georganiseerd worden. Ze verzetten zich ertegen dat hun bevoegdheid beperkt wordt tegenover de licentiaten. Maar daarnaast weerklinkt ook de vraag tot herfinanciering, een eis die zowel in de openbare diensten in Vlaanderen als bij de studentenbetogingen in Wallonie steeds meer opduikt. Ook hier bedreigt het gebrek aan financiële middelen immers de kwaliteit van het onderwijs.

(sf)

Cover Models Europe

016/55.44.46
014/43.74.04

De cover van jouw dynamisme!!

Zie je er goed uit? Wil je meepronken op foto's en podium? Volg dan onze professionele opleiding voor

Mannequin
Fotomodel
Hostess

Start : 3de week december in Silo (Vaart, Leuven)

Max, 15cursisten

advertentie

HECO COPY

Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

“Wij zitten geen uren lekker sentimenteel te doen”

Een 'Red Ribbon', wat is dat?

(foto Dirk Bernard)

De Foundation is al sinds 1987 bezig met het helpen van HIV-patiënten. De meest bekende dienst die ze aanbieden aan aidspatiënten is het buddiesysteem, een netwerk van vrijwilligers dat de slachtoffers van de ziekte praktische en emotionele ondersteuning geeft op lange termijn. The Foundation zorgt niet alleen voor selectie en opleiding van de vrijwilligers, maar ook voor de begeleiding van de relatie buddy-patiënt, tot aan het einde en erna.

Buddy's worden ingezet voor ARC (Aids Related Complex) en aidspatiënten die door de ziekte hun zelfstandigheid zijn kwijtgespeeld en/of in een sociaal isolement zijn terechtgekomen. Het zijn meestal mensen die daarnaast nog een beroepsactiviteit uitoefenen, en als er niemand is om de patiënt te helpen, of de problemen zo zwaar worden dat familie en vriendenkring overbelast dreigen te geraken, springen ze in. Buddy's zijn geen specialisten in het vakgebied, wel 'vrienden' waarop de patiënt kan rekenen: voor verplaatsingsproblemen, karweien, boodschappen, huishoudelijke zaken, maar ook bij administratieve en juridische vragen. Het zijn tenslotte ook mensen waarbij de aidspatiënt zijn hart kan uitstorten wanneer het hem of haar allemaal teveel wordt.

The Foundation vzw selecteert de buddy's — waarbij vrij strenge normen gehanteerd worden — en brengt ze in contact met de patiënten. In de mate van het mogelijke wordt rekening gehouden met woonplaats, interesses en persoonlijkheid. Elke patiënt heeft steeds twee buddy's, wat

de beschikbaarheid verhoogt. Momenteel zijn er een negentigtal buddy's actief in heel Vlaanderen en Brussel. Ze worden niet vergoed en voor de patiënt zijn hun diensten volledig gratis. Luc is een nuchtere dertiger en heeft reeds twee begeleidingen als buddy achter de rug. Wij stelden hem enkele vragen.

Veto: Er zijn heel wat soorten van vrijwilligerswerk, heel wat groepen van hulpbehoevenden. Vanwaar dan de keuze voor aidspatiënten?

Luc: Ik heb The Foundation leren kennen via de media. Ik was daarvoor nog nooit in contact gekomen met de problematiek of met aidspatiënten. Het was vooral de manier van begeleiden die me aansprak: de patiënt zoveel mogelijk in zijn autonomie laten, in plaats van één of andere karitatieve zorg ten toon te spreiden. Ook dat je als buddy geselecteerd wordt op je kwaliteiten als mens, als vriend. Dat heeft het zowat gedaan.»

Karitatief

Veto: En hoe reageerde je omgeving op het nieuws dat je buddy wilde worden, je vrouw bijvoorbeeld?

Luc: «Mijn vrouw heeft er altijd positief tegenover gestaan, ze heeft me altijd gesteund. Als ze soms vindt dat ik overdrijf, dan zal ze het wel zeggen. Ook mijn vriendenkring vond het wel tof. Maar ik kan me voorstellen dat er mensen zijn die buddy's identificeren met de ziekte, en er niet zo positief tegenover staan.»

Veto: Volgens Tobback is aids nochtans een modeziekte.

Luc: «Daar merk ik dan toch weinig van. Ik denk dat het eerder andersom is. Als je

het vergelijkt met bijvoorbeeld kanker, een ziekte die je aanvaard zou kunnen noemen, denk ik dat de diskriminatie van aidspatiënten en van hun familie veel groter is. Ik weet niet of ze in de mode zijn, maar populair zijn ze toch nog altijd niet.»

Veto: Als buddy bij The Foundation ondertekent je een kontrakt waardoor je je verbindt tot gehouwenhouding, en tot het niet actief handelen op het vlak van zelfmoord, eutanase en seksualiteit.

Luc: «Dat lijkt me normaal, anders vervel je in strafbare feiten. Het gebeurt wel eens dat buddy's verliefd worden op patiënten, of omgekeerd. Dan moet je samen de beslissing nemen of je ermee doorgaat of niet. Je moet als buddy zelf je grenzen stellen en ervoor oppassen dat de patiënt niet te afhankelijk wordt van jou, of jij van hem. Dat is niet de bedoeling en het verhindert ook dat je je werk goed doet. Maar meestal loopt dat wel los.»

Moelijk

Veto: Is er op dat vlak veel controle vanuit The Foundation?

Luc: «Ze grijpen niet in; ze laten de relatie zich ontwikkelen, luisteren naar je problemen, geven raad als het nodig is. Buddy's komen om de drie weken samen in een intervisiegroep onder begeleiding van een psychologe en een maatschappelijk werker. Daar kunnen ze hun verhaal doen en zulke dingen eventueel bespreken. Ik had zelf een patiënt die eutanase wou, maar hij kon daar gelukkig op een open manier over praten met zijn huisarts en met zijn partner. Dat praten heeft ook gemaakt dat de eutanase dan uiteindelijk toch niet meer zo nodig was.»

Veto: Is het een zware schok wanneer de patiënt sterft?

Luc: «Mijn eerste begeleiding was een man van 53, veel ouder dan ik dus, en hij stond totaal alleen. We zaten qua interessesfeer niet echt op dezelfde golflengte en het was ook mijn eerste begeleiding, het was allemaal een beetje zoeken. Het was een trots iemand, wou niet al teveel laten merken. Maar het was dus wel een grote schok,

hoewel je het verwacht. Mijn tweede begeleiding was iemand van mijn leeftijd, waarmee ik wel een heel sterke band had. In zo'n relatie stelt dat probleem van grenzen trekken en dergelijke zich niet. Ik was er niet bij toen hij stierf, ik vernam het de volgende morgen pas, en toen heb ik wel een hele ochtend geweest. Ik heb het er een week of twee moeilijk mee gehad. 't Is een rouwproces dat je moet doormaken, en daarbij is de intervisiegroep en de steun van de andere buddy's die hetzelfde hebben meegemaakt, heel belangrijk.»

Veto: In Nederland was er een buddy die volledig solidair wou zijn met zijn patiënten en zich doelbewust heeft laten besmetten. Kan je dat begrijpen?

Luc: «Eerlijk gezegd niet. Misschien dat die man in een homofilieu zat waar besmetting aan de orde van de dag is en dat hij er zo toe gekomen is. Je moet het uit je hoofd kunnen zetten. En dat lukt wel. We zijn er ook geen acht uur per dag mee bezig. Als minimum wordt een achtal uur per week voorgesteld. Maar dat's natuurlijk allemaal heel afhankelijk van de situatie van de patiënt. Je moet ook op tijd stoppen denk ik. Er zijn er niet veel die heel lang blijven.»

Veto: Heb je er naar aanleiding van je begeleidingen ooit bij stilgestaan wat je zelf zou doen als je besmet zou raken?

Luc: «Nee. Ik denk niet dat het mogelijk is om je in te beelden wat het is. Je ziet natuurlijk wel wat het is, en je maakt het tot op zekere hoogte mee, maar het blijft observeren van buitenaf. Aids is op dat vlak ook een smerige ziekte, je weet nooit wat er gaat nu precies gaat gebeuren. Ik denk niet dat je kunt weten wat het is als je het niet meemaakt.»

Veto: Wat zou je doen als je merkt dat een patiënt geen rekening houdt met het feit dat hij of zij besmettelijk is en dus een risico vormt voor anderen in bijvoorbeeld zijn of haar seksuele omgang?

Luc: «Ik zou hem ermee confronteren en hem proberen te overtuigen. Meer kan je in feite niet doen. Je moet wel weten dat patiënten pas begeleid worden als ze echt ziek zijn. We begeleiden geen seropositieven, anders heb je wel duizend buddy's nodig.»

Veto: Je laatste begeleiding is geëindigd in september. Ga je er nog een doen?

Luc: «Ja ik denk het wel. Het is ook iets waar je beter in wordt naarmate je het meer doet denk ik. Maar het mag natuurlijk ook geen routine worden.»

Alexander Witpas.

kruiswoord

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Horizontaal — 1 Hemellichaam 2 Obergruimte — Eveneens — Japans bordspel 3 Dwarsmast — Metamorfe gesteente 4 Zelfzuchtig persoon — Bejaard 5 Gewillige menigte — Gemalin van Zeus 6 Lichaamsbedekking — Sleepnet 7 Bontgekleurde vogel — Hachelijke toestand 8 Deel van een jaar — Egyptische zonnegod 9 Voedingsmiddel — Bijbelse man — Europeaan 10 Uitgave met pittige informatie.

Vertikaal — 1 Werktuig om metalen platen vlak te maken 2 Europese rivier — Paardeslee — Griekse godin 3 Spil — Langwerpige rond 4 Aaseter — Grote afstand 5 Oost-Vlaamse gemeente — Antiope 6 Gespitste mond — Ruimer gedeelte van een konijnenhof 7 Houten lat — Ere 8 Hoofdstuk van de koran — Gulden 9 Kluitenbreker — Zangnoot — Zangstuk 10 Omgeven door een strook in een bepaalde kleur.

Door Filip De Keukeleere

Waarom zet ik hem op?

et alle media-aandacht voor de resultaten van het aidsonderzoek aan het Rega-instituut, zou men wel eens durven vergeten dat er aan de KU Leuven nog op andere domeinen rond aids gewerkt wordt. Zo wordt er op de faculteit Psychologie al een aantal jaren onderzoek gedaan rond condoomgebruik en veilig vrijen. Het onderzoek naar gedragsdeterminanten bij veilig vrijen is vrijwel uniek in Europa en heeft al een aantal markante resultaten opgeleverd. Nu dreigt het project in het water te vallen omdat de subsidies van de Vlaamse Regering ten einde lopen.

Grondslag van het onderzoek binnen gezondheidspsychologie is het uitklaren van gedragsdeterminanten. Eenvoudig gezegd komt het erop neer dat men factoren zoekt die het gedrag van proefpersonen kunnen voorspellen en in het beste geval ook kunnen verklaren. Bij het begin van het onderzoek, waarin drie doctorandi betrokken zijn, bleek dat er enkel maar beschrijvende onderzoeken bestonden, die het wel over het risico-vrijgedrag van mensen hadden, maar nooit over het waarom van dat vrijgedrag.

Affektief

Een eerste onderzoekster, Rein de Wit, hield zich bezig met de houding tegenover condooms en condoomgebruik. Het bleek namelijk dat mensen heel positief reagerden als men ze ondervroeg over condooms. Over het algemeen vinden mensen blijkbaar dat condooms een goede bescherming bieden tegen aids en dus bespreekbaar moeten zijn in een relatie. Maar als men testen uitvoerde naar de werkelijke affectieve reacties over condoomgebruik, dan draaiden de zaken heel anders uit. Met andere woorden, mensen mogen dan wel beweren dat ze positief tegenover condoomgebruik staan, in de grond is hun houding nog altijd negatief. De talrijke condoomcampagnes bleken dus uiteindelijk vrij weinig impact te hebben op het vrijgedrag.

Volgens de Wit zou dit nog altijd een gevolg kunnen zijn van het feit dat aids veel te veel in een negatief daglicht gesteld is. "In de beginjaren van de informatie-spreiding rond de ziekte heeft er een echte konditionering plaatsgevonden: aids werd geassocieerd met homoseksualiteit, met drugs en met dood. Als er op scholen over aids gesproken werd, gebeurde dat in een sfeer van: 'Nu gaan we het over iets heel ernstig hebben.'"

Verder onderzoek moest dan uitwijzen hoe er iets aan die evaluatieve component kon veranderd worden. Campagnes die enkel rond informatie werken, kunnen hoe-

genaamd weinig nut meer hebben. Uit experimenten bleek dat er vooral gezocht moet worden naar een manier om condooms in een aangename en plezierige sfeer aan de man te kunnen brengen, door bijvoorbeeld een spelletje te spelen waar met associaties gewerkt wordt. Voor verder onderzoek hierrond blijken er voorlopig geen middelen.

Risico

Een tweede pijler van het onderzoeksproject draait rond risikoperceptie. Als men personen vraagt hoeveel risico ze zelf lopen om besmet te worden, in vergelijking met hun sekse- en leeftijdgenoten, dan voelt nagenoeg iedereen zich veiliger dan zijn omgeving. "Als men vanuit het gezonde boerenverstand redeneert, dan zou men zeggen dat mensen slechts iets aan hun gedrag zullen veranderen als ze werkelijk inzien dat ze gevaar lopen. Aangezien iedereen zich veiliger voelt dan de rest, zou er dus niemand zijn gedrag veranderen," zo zegt onderzoekster An Victoire. "Uit onderzoeken bleek echter dat dit gezond verstand in dit geval niet opgaat, en dat risikoperceptie dus niet altijd een rechtstreeks verband met gedrag heeft."

Verder onderzoek wees uit dat het inderdaad niet helpt om een vinger op te steken om op de gevaren van aids te wijzen. "Als men echter begint te 'pushen', en vragen stelt in de zin van 'hoe zou je je voelen als blijkt dat je met een besmette partner gevrijd hebt' of 'stel dat je besmet

geraakt, hoe kwaad zou je op jezelf zijn', dan blijkt dit wel een invloed te hebben op het gedrag."

Het derde luik van het onderzoek draait rond het vaardigheidsgevoel of "uitvoerbaarheidsverwachting" van condoomgebruik. Als mensen denken dat ze niet in staat zijn een condoom gebruiken, dan zullen ze ook de moeite niet doen om het te proberen. Jo Baelé ging na welke componenten van het vaardigheidsgevoel het belangrijkste waren. Zo onderzocht ze onder andere of mensen dachten dat ze het condoom wel aan zouden krijgen, of ze zouden durven gaan kopen, dat ze de erotische sfeer niet zouden verpesten of dat ze assertief genoeg zouden zijn om condoomgebruik te eisen.

Techniek

Jo Baelé: "De resultaten van het onderzoek waren op bepaalde punten nogal klichee-bevestigend." Zo bleek dat jongens zich op technisch vlak beter voelen dan meisjes, dat leerlingen van het technisch onderwijs denken dat ze meer durven dan leerlingen van het algemeen secundair onderwijs of dat meisjes denken dat ze meer controle over hun gevoelens hebben dan jongens.

Uiteindelijk bleken twee factoren in sterke mate bepalend te zijn voor het vaardigheidsgevoel: controle over de eigen gevoelens en assertiviteit. Mensen die denken dat ze hun gevoelens in voldoende mate de baas kunnen en dat ze assertief genoeg zijn, denken ook het meest dat ze in staat zullen zijn een condoom te gebruiken.

"Een grote taak voor de sensibilisering ligt dus in het leren omgaan met gevoelens. En dat is absoluut niet gemakkelijk, zeker niet in het onderwijs. Niet alleen in het

katolieke net, waar de seksualiteit nog te vaak benaderd wordt aan de hand van abstracte waarden en deugden, maar ook in het gemeenschapsonderwijs, waar ook geen plaats is voor dergelijke gevoelskwesties omdat alles er nog te veel in termen van redelijkheid gezien wordt."

Respons

Volgens Baelé is er nog veel werk aan de winkel in het onderwijs. "In sommige scholen wordt nog altijd heel conservatief gereageerd op alles wat met seksualiteit te maken heeft. Als ik een verslag over een onderzoek opstuur naar een school, dan hoor ik daar later niets meer van. Mijn rapport wordt gewoon ergens in een lade gestopt."

Bij het IPAC, het Vlaamse Aidscoördinatie, klaagt men al een tijdje over het gebrek aan wetenschappelijke achtergrond van de preventiewerkers. Het onderzoek binnen Psychologie heeft naar het preventiewerk toe wel enkel markante aspecten aan het licht gebracht. Er worden lezingen gehouden en er is een rapport verschenen dat ook naar de mensen op het terrein gericht is en dat blijkbaar wel gelezen wordt. Verder onderzoek is echter onontbeerlijk om duidelijker conclusies te kunnen maken. Het geld erover zal er hoogstwaarschijnlijk niet komen. Het Impulsprogramma van de Vlaamse Regering, waarbinnen het onderzoek tot stand is gekomen, loopt namelijk op zijn einde. Jo Baelé: "Omdat dit onderzoek uniek is, zijn we ongeveer vanaf nul moeten beginnen. Op drie of vier jaar tijd kun je heus niet zoveel doen." Of zoals An Victoire het uitdrukt: "Als je doktoereert, werk je in de eerste plaats voor je promotor, niet voor de Vlaamse aidsorganisaties."

Henk Dheedene

HIV en onredelijk gedrag

De angst is de moeder van de gedachte

Iepte-psychologische en psychiatrische aspecten van het HIV-virus krijgen weinig media-aandacht maar zijn daarom nog niet minder belangrijk. Besmetting kan via aantasting van het centraal zenuwstelsel tot irrationeel gedrag leiden bij patiënten. Maar ook hulpverlening, preventie en publieke opinie reageren soms meer uit angst dan uit beredeneerde strategie. Piet Nijs, psychiater-seksuoloog en directeur van het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen, brengt in "Man en Vrouw schiep Hij hen..." in een hoofdstuk over aids één en ander samen.

Het lijkt erop dat aidsbestrijders sterk overtuigd zijn van de redelijkheid van de mannen en vrouwen. "Met een condoom kan je niet besmet raken", die informatie moest volstaan om de epidemie te stoppen.

Maar al gauw bleek dat men langs het verstand slechts de halve mens aansprak. Je hoeft trouwens niet besmet te zijn om je gezond verstand af en toe te verliezen.

Dat een seropositieve bij het vernemen van de diagnose wat uit zijn normale doen is en dat hij de ziekte en al wat ermee samenhangt soms moeilijk kan dragen, hoeft geen betoog. De psychosociale stress en de praktische moeilijkheden die hij of zij ondervindt zijn enorm en verdienen begeleiding. Soms is er ook meer aan de hand. Aids is een neurotroop virus dat in ongeveer tachtig procent van de gevallen het centrale zenuwstelsel aantast, wat tot gedragsveranderingen kan leiden nog voor de besmetting is vastgesteld.

Wraak

Dat wil niet zeggen dat de meeste seropositieven ontoerekeningsvatbaar zijn van besmetting tot overlijden: intreden en intensiteit van de effecten is zeer variabel. Eventuele gedragsveranderingen worden ondergebracht onder de zogenaamde drie D's: depressie, delirium (akute verwarring) en denial (ontkenning). Zoals bij alle psychologische veranderingen die te wijten zijn aan organische defekten zijn ze grillig en variabel: ze verschijnen en verdwijnen plots en onregelmatig. Konkreet voelt de persoon zich moe en moedeloos, passief, ongeïnteresseerd, traag en slaperig, en heeft hij geheugen- en concentratiestoornissen. Soms heeft hij ook last vanewardigheid of bewustzijnsveranderingen waarin hij lijkt te dromen met zijn ogen open. Persoonlijksveranderingen zijn altijd weinig opvallend: men lijkt wat slordiger of nonchalanter. De diagnose is moeilijk te stellen en behandeling laat soms te wensen over.

Dat alles maakt het er voor het slachtoffer niet makkelijker op om alles wat op hem afkomt na de diagnose te verwerken. Oude conflicten rond zelfaanvaarding, seksuele identiteit en relaties komen

opnieuw bovendien. Het risico op zelfmoord stijgt. Wanneer iemand rondloopt met wraakgevoelens, of weigert te erkennen dat hij of zijn besmettelijk is, en vierkant zijn voeten veegt aan de regels van safe-sex, stijgt ook het risico op moordzucht.

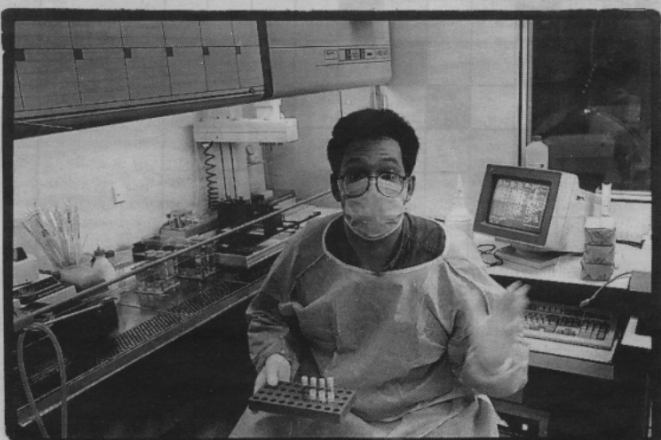
Maar het zijn niet alleen besmette personen die zich in confrontatie met het virus op een weinig rationele manier gedragen. De ziekte heeft de angstgevoelens bij de publieke opinie doen stijgen en de tolerantie tegenover reeds gestigmatiseerde risicogroepen (homoseksuelen, Afrikanen, druggebruikers) doen dalen. De eerste naam die het virus kreeg was niet Aids maar WOG, Wrath of God. Het is verkeerd te denken dat het hier om dat deel van de publieke opinie gaat dat slecht geïnformeerd is. Ook hulpverleners die dagelijks met de problematiek bezig zijn krijgen het soms wel eens moeilijk. Tegen beter weten in blijft de besmettingsangst; gevoelens van onmacht leiden soms tot een Pater Damiaan-komplex waarbij ze zich op een totale, grenzeloze en onberedeneerde manier gaan inzetten voor patiënten, met alle sociale en psychosociale gevolgen vandien.

Lustgedrag

Piet Nijs is psychiater-seksuoloog en directeur van het Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen van de KU Leuven. In zijn ogen wordt de bestrijding van het virus beheerst door een vaak kontraproductieve angst. Mensen zijn bang, niet alleen voor besmetting, maar ook voor zingeving, lustbeleving en de toekomst.

«Als het grote geld naar de harde in plaats van naar de zachte sektor gaat, dan is het omdat de maatschappij bang is en men verwacht van de wetenschap bijna hetzelfde als van een toverdokter: een middelje.

vervolg op p. 9

Doet het alstublieft een beetje safe

(foto Peter Dhondt)

"Ik denk niet aan Rome als ik met mensen omga"

Oe laatste tijd staat aids voortdurend in de belangstelling: nieuwe wetenschappelijke ontdekkingen, (het gebrek aan) subsidies, mediakampagnes, ... Men zou haast vergeten dat er achter de noemer 'aids' nog personen en persoonlijke drama's schuilgaan. Weinigen weten dan ook dat Leuven sinds enkele jaren een HIV-integratiecentrum heeft, een bescheiden poging om seropositieven en aidspatiënten bij te staan en op te vangen.

Zo'n zes jaar geleden ontstond dit HIV-integratiecentrum vanuit de Sint-Michielsparochie. De paters van de Heilige Harten — beter bekend als paters Pikussen — besloten in de lijn van pater Damiaan een plaats op te richten waar seropositieven zich thuis konden voelen. Bezieler van dit project was pater Paul Aerts, die na talloze omzwervingen in het buitenland uiteindelijk terug in Leuven terecht kwam, en ook hier zich wou inzetten voor seropositieven. Dit hield verschillende zaken in: wettelijke samenkomsten in het Sint-Michielscentrum en het in gebruik nemen van een huis waar virusdragers voor kortere of langere tijd konden samenwonen. De samenkomsten stonden open voor iedereen die zich op de een of andere manier betrokken voelde bij aids. De bedoeling was om een thuis, een rustplaats voor patiënten en hun familie en vrienden in te richten en tegelijkertijd de contacten tussen seropositieven en niet-seropositieven te bevorderen. Het adres van het woonhuis echter was enkel bekend aan

de bewoners en vrijwilligers, deels om de privacy van de bewoners te beschermen en deels om negatieve reacties van de buitenwereld te voorkomen.

Vrijwilligers

Nu, een aantal jaar later, liggen de gespreksavonden tijdelijk stil, wegens gebrek aan belangstelling en ook door het overlijden van mensen die actief betrokken waren. Het opvanghuis is er echter nog steeds, en inmiddels is er al een tweede bijgekomen. Aan verder uitbreiden denkt men voorlopig niet, omdat men dan de zaken professioneel moet gaan aanpakken. Voorlopig rekent men nog op de goede wil van de vrijwilligers, die kleine huishoudelijke taken opknappen en die er verder gewoon proberen te zijn voor de bewoners. Ook op financieel gebied houdt men het kleinschalig; alhoewel er ondertussen een vzw is opgericht, neemt men niet deel aan 'de race voor subsidies', maar hangt men volledig af van schenkingen van privépersonen of -instellingen en religieuze gemeenschappen, zelfs van buiten België. Dit heeft natuurlijk enkele gevolgen. Zo worden de huizen gehuurd en kan men zelfs niet overwegen om ze aan te kopen, wegens — alweer — gebrek aan financiële middelen en infrastructuur. Verder is het onmogelijk om op een professionele manier virusdragers te begeleiden en mensen in dienst te nemen en op te leiden. Dit houdt ook in dat men geen zwaar zieken kan opnemen in de huizen, en dat men 'probleemgevallen', zoals drugsverslaafden, probeert door te verwijzen. De bedoeling is

enkel om van de geboden infrastructuur het beste te maken, zonder huisregels en verplichtingen, gewoon een groep mensen die zo normaal mogelijk proberen (samen) te leven.

Veel van de vrijwilligers die meehelpten in de huizen zijn kloosterzusters. Een van deze zusters vertelt anoniem haar verhaal. Heel haar leven was ze verpleegster, en nadat ze op rust gesteld was, wou ze haar tijd toch nog nuttig besteden. De keuze om die tijd aan seropositieven en aidspatiënten te besteden was heel bewust, zo blijkt. Haar moeder overleed toen ze twee jaar was, maar gelukkig had ze een bijzondere vader, die altijd aandacht had voor mensen die opzij gezet werden, die in de marge leefden. Dit is haar steeds bijgebleven, en toen ze jaren geleden op televisie een uitzending zag over het buddiesysteem van de Foundation, wist ze het. Ze wou buddy worden. Dit was echter niet zo eenvoudig als het leek. Ze belde het telefoonnummer van de Foundation, en men beloofde haar binnen twee maanden, wanneer de volgende opleiding zou beginnen, terug te bellen. Toen ze na drie maanden nog niets gehoord had, besloot ze zelf contact op te nemen. Al gauw bleek dat men haar wou weigeren juist omdat ze zuster was, en men automatisch aannam dat een zuster homoseksualiteit toch niet zou aanvaarden. Het officiële kerkelijke standpunt speelde haar dus parten. "Maar", vindt ze, "ik ben toch ook de kerk?". Uiteindelijk mocht ze dan toch deelnemen aan de opleiding en nu is ze al zo'n acht jaar buddy, alhoewel momenteel niet actief. Heel toevallig is ze dan terecht gekomen bij pater Aerts, namelijk via een

jongen van de Witte Raven die haar een brief schreef over zijn project. Zij benaderde dan Paul Aerts, die op zoek was naar mensen uit Leuven en omstreken, en zo is ze dus al van in het begin betrokken bij de huizen.

Gemakkelijk is het zeker niet. "Je bouw een heel intense relatie op met die mensen, en als ze dan overlijden, is dat heel pijnlijk. Maar aan de andere kant, als je niet kan meelevén, dan hoef je het niet te doen. En natuurlijk beleeft je ook heel mooie momenten: samen op reis gaan, van de natuur genieten, op bedevaart gaan, ..." Velen vinden ook hun geloof terug. Ze zijn wel gelovig opgevoed, maar in hun jeugd is dit aspect verloren gegaan. Later, naar de dood toe, nemen ze dit terug op en zoeken ze naar aanvaarding. Samen bidden ze dan, en vaak vragen ze haar om bij hun sterfbed, als ze het zelf niet meer kunnen, voor hen te bidden.

Momenteel werken al de bewoners, of zijn ze werkzoekend. Het huishouden kunnen ze dan ook zelf doen, vindt ze. Als er iemand in het ziekenhuis ligt, dan doet ze wel de was en strijk. Eigenlijk bestaat haar taak vooral uit luisteren, en er zijn als het moeilijk gaat, zoals meegaan op consultatie met mensen die juist gehoord hebben dat ze seropositief zijn. Ze probeert te zien waar het nodig is, en zich terug te trekken als het niet nodig is, het zijn tenslotte volwassen mensen.

Parachute

Het feit dat er meer openlijk over aids en homoseksualiteit gepraat wordt, dat is een goede zaak. Ze merkt zelf ook dat aids meer en meer aanvaard wordt, als iemand verliefd wordt bijvoorbeeld, en uiteindelijk vertelt aan zijn vriend dat hij seropositief is, reageert men tenminste al niet meer zo bevreesd. Dit wil echter niet zeggen dat ze de overheidskampagnes zo geslaagd vindt. Ze vindt de campagnes nogal vergezocht, en vreest dat mensen na een tijd er genoeg van gaan hebben. Het gaat te veel enkel over materiële zaken, over kondoomgebruik en zorgen dat je niet besmet geraakt. Het zou beter zijn om de jeugd op hun nivoo aan te spreken en klare taal te gebruiken, meer te praten over de gevolgen, over wat je meemaakt als seropositieve mens. Persoonlijk contact met iemand die seropositief is en daarover vertelt in scholen is dan ook veel effectiever volgens haar. De meeste virusdragers hebben daar echter geen boodschap aan, ze willen gewoon de maanden of jaren die hun nog resten zo 'normaal' mogelijk doorbrengen, zonder voortdurend bestempeld te worden als 'aidslijder'. De voortdurende confrontatie met hijgende parachutespringers en 'zet 'm op'-slogans is voor hun dan ook niet gemakkelijk. Zij willen genieten van elke dag die ze hebben, en steeds weer met hun neus op de feiten gedrukt worden is pijnlijk.

En de zuster? Zij kiest voor mensen, en dan vooral voor homoseksuelen, omdat die het nog steeds moeilijker hebben...

Alexander Witpas

Sabine Lefever

Angst

vervolg van p. 8

Maar angst is altijd een slechte motivatie. Men zoekt naar technische oplossingen en gaat ondertussen de zinvraag uit de weg. Aids is een gedragsvirus: je wordt besmet door op een onverantwoorde manier om te gaan met seksuele of andere lusten. Dus is mijn stelling duidelijk: het volstaat het menselijk lustgedrag te veranderen en het probleem is opgelost. De besmetting wordt niet meer doorgegeven en de besmettingshaarden, die sterven wel vanzelf uit, bij wijze van spreken.»

«Preventie alleen door campagnes heeft weinig zin, hoeveel goedmenende mensen daar ook aan meewerken. Zo'n gedragsverandering komt er enkel door een individueel begeleid leerproces, anders blijft het beperkt tot sensibiliseren. En waar ligt

de waarheid? Want de waarheid ligt, vergeet dat niet, ze staat niet, ze zit niet aan de toeg te zeveren, ze ligt, in bed of ergens anders, daar waar men risico loopt. Men legt in dat verband veel naïviteit aan de dag. Wat voor zin heeft het gratis kondooms uit te delen op een festival waar een hamburger tweehonderd frank kost?»

Spookrijden

«Bovendien zijn die campagnes al te vaak destructief voor het intieme, voor het erotische. Het moet allemaal speels en grappig, men denkt daarmee een gedrag te veranderen maar ondertussen banaliseert men het seksuele, reduceert men de betekenissen ervan tot de afmetingen van een opgerold kondoom. Dat is een ramp. Men lacht er mee omdat men niet durft dieper ingaan op de zaken.»

«Men mag ook niet vergeten dat er bij kondoomgebruik factoren meespelen die niet worden beïnvloed door normatieve of

sensibiliserende campagnes. Het zou me niet verbazen dat mensen die geen kondoom willen gebruiken een slechte lustopvoeding hebben gekregen, dat ze geremd zijn, negatief staan tegenover hun lichaam en het genitale. Efficiënt kondoomgebruik wordt dan moeilijk, want veel mensen zitten nog steeds onderhuis met iets dat lijkt op aanrakingsproblemen of masturbatieangsten. Oude angst in nieuwe zaken, zeg maar. Men denkt dat dat samen met de kerkelijkheid is verdwenen, maar zo eenvoudig is het niet. Onbewust leven er nog schuldgevoelens en angst voor straf. En de straf voor masturbatie is kastratie: men is bang om de penis eraf te rukken of levensappet te verliezen. Andere mensen die niet bereikt worden, hebben dan weer een gemaskeerde depressie. Ze hebben geen toekomst om heel onzekere en zoeken de spanning op. Zonder kondoom vrijen heeft dan zoets als klaverbladcracen of spookrijden.»

CULTUREEL CENTRUM LEUVEN

NACHTELIJK SYMPOSIUM

Toneelgroep Ceremonia

De familie Philemon Meiresonne beraadt zich over 'de zaak' vader. Een bijeenkomst die tot in de late uurtjes uitloopt en waarop enkele delicate agendapunten worden aangesneden...

Tekst, regie en vormgeving: Eric De Volder

Volgens Hugo Matthijsen "Het toneelstuk van 1994!" (Humo)

Schouwburg, dinsdag 5 december 1995 om 20.00 u.

100 jaar film

VISAGES D'ENFANTS

Dirk Brossé

Naar aanleiding van 100 jaar film componeerde Dirk Brossé muziek bij de 70 jaar oude film "Visages d'enfants" (1925) van de Belgische cineast Jacques Feyder.

Live-muziekuitvoering met originele pancartes.

Niet te missen voor film- noch muziekliefhebbers!

Schouwburg, maandag 11 december 1995 om 20 u.

CULTUREEL
CENTRUM
LEUVEN

Schouwburg: Bondgenotenlaan 21
Reservatie: 016/222.113

(advertentie)

Heterogene brok folk

In het kader van de aidsweek van Medica is er deze week maandag en dinsdag een folkfestival op het Ladeuzeplein. een heel scala folkgroepen moet de tent vol studenten lokken en geld in de lade van het Rega-instituut brengen, de onderzoeksinstelling van de KU Leuven waar naar geneesmiddelen voor aids gezocht wordt. De toppers zijn Townes Van Zandt en Melanie. Maar een aantal kleinere namen op de affiche zouden wel eens de smaakmakers van het festival kunnen worden.

Voor de programmatie van het festival werd samengewerkt met mensen van het Dranouter folkfestival. En dat is ook te zien, vele groepen waren eerder al in het verre West-Vlaanderen te bewonderen. Blijft de vraag of deze heterogene brok folk in Leuven een groot publiek op de been kan brengen. Kaarten zijn wel niet erg duur maar kunnen enkel gekocht worden voor de twee dagen samen. Dit maakt het er voor mensen die vooral in één naam geïnteresseerd zijn zeker niet aantrekkelijker op.

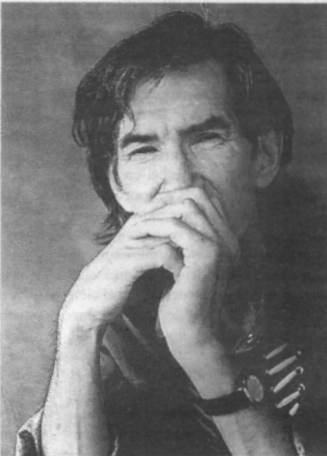
Set

De eerste avond staat de folkrock centraal. Het startschot wordt gegeven met het Belgische viertal Horn. Zij brengen 'rocking folk', zoals ze het zelf noemen, met knip-oogjes naar The Jayhawks en Neil Young. Intussen zijn ze bezig met de opname van hun tweede cd, opnieuw met de medewerking van Patrick Riguelle. Tweede groep die avond is Big Jig, een Britse groep ontstaan uit de resten van The Barely Works. Spilfiguren van de groep zijn Chris Thompson op banjo, en Sarah Allen op dwarsfluit. Ze worden bijgestaan door The Groove

Dept en brengen een swingende set die zowel traditionele reëls als zuiders getinte deunen bevat.

Ook uit Engeland komen K-Passa. Deze zevenkoppe band wordt soms vergeleken met topfolkgroepen als The Oyster Band en The Levellers. Hun repertoire is een mengeling van stijlen, van trads over ballads tot rock en zelfs dub en schijnt een voortdurende gedrevenheid en speelplezier te garanderen.

Afsluiter op maandag is Townes Van Zandt. De legendarische countryblueszanger is ruim vijftientig jaar actief en na een sombere periode lijkt de man sedert enkele jaren stilaan terug te komen. Zijn optreden in Brussel van vorige maand toonde hem van twee kanten. Het ene moment heel sterk en het andere praktisch onbestaande. De 'finger-pickin' blues van

'we moeten iets doen of het is te laat'

Lightnin' Hopkins en Muddy Waters inspireerden Van Zandt voor songs vol smart en weemoed.

Een hoogtepunt uit zijn carrière is 'Rain On A Conga Drum/Live in Berlin', waar hij in goede doen zijn songs met short stories afwisselt. Ook zijn meest recente cd 'No Deeper Blue' getuigt van vakmanschap. Verslaafd aan kokken en verliefd op de fles, deelt hij het podium met zijn Gibson. Met zijn sobere gitaarspel en vertelstijl streeft hij bij elk optreden naar intimiteit. Hopelijk gaat die intimiteit niet verloren in de ijle ruimte van een grote tent.

Vooruit

De link met de tweede avond wordt maandagnacht gemaakt in Alma 2 met een folkhappening, voorafgegaan door een optreden van No Mañanas, een gelegenheids-groep met muzikanten van Gorki, Milk The Bishop en The Pink Flowers. Zij brengen opzweepende cajun & zydeco.

De dinsdagavond wordt geopend met P'tit Mec, Dikke Neck. Dit trio jongens van twaalf, dertien en veertien jaar brengt traditionele perkussie uit Mali en Guinée. Onlangs waren ze nog de revealatie op het Victoriafestival van de Gentse Vooruit.

Daarna wordt er (veel) plaats gemaakt voor Magyar Terkozzenekar. Dit Hongaars draailerenensemble herbergt zeven draaileren, een sax, klarinet, doedelzak, een zanger en nog een aantal zangeressen. De groep wil hun traditionele erfenis overdragen en zijn als dusdanig ook in het bezit van een heel rijk draailierenarchief. In de termen van de organisatoren heet het zo: "Hun volksmuziek herbergt de trots van marsmuziek, het vuur van Oost-Europa en het mystieke van de Hooglanden."

De Belgische groep Waso kan een van de delikatessen van het programma wor-

den. Koen De Cauter is reeds twintig jaar actief bezig met de groep. Hij ging in de leer bij verschillende flamencogroepmeesters. Zodoende kwamen bij de Europese jazz van Waso ook zuiderse invloeden en intussen is Waso geëvolueerd naar gipsy-swing. Muzikale duizendpoot Koen De Cauter blijft verbazen onder andere formules: zo zijn er Les Petits Belges met Catherine Delasalle en Gadje waarmee hij ons land vertegenwoordigde op een internationaal projectfestival in Polen. Waso anno 1995 is Koen De Cauter met zijn twee zonen Waso en Dajo (gitaar en contrabas) en Dick Vanderharst op bandoneon. Hun laatste cd heet 'La Ronde de Jurons' en voert de luisteraar zowel langs Duke Ellington, Georges Brassens of eigen creaties.

Na tevergeefse contacten met Billy Bragg, Christy Moore en Madreux moesten de organisatoren het uiteindelijk met Melanie doen als afsluiter van het festival. Meezingers als 'Jay Down (Candles in the Rain)', 'What Have They Done To my Song Ma?' of 'Beautiful People' moeten het grote publiek naar de tent lokken. Veelgehoorde kritiek is dat Melanie eigenlijk bekend is geworden met andermans nummers, zoals 'Ruby Tuesday' van de Stones en 'Mr Tambourine Man' van Dylan. Dit jaar speelde ze nog in Dranouter en kwam ze in de aandacht vanwege haar samenwerking met Pop In Wonderland voor het nummer Beautiful People. Dit staat op haar laatste cd 'Old Bitch Warrior' die iets boven het gemiddelde van haar andere platen scoort. Sedert een paar jaar laat Melanie zich begeleiden door haar dochters. In Leuven komt daar nog een gitarist en bassist bij die haar recente nummers en kaskrakers extra kleur zullen moeten geven.

**Henk Dheedene
Hans Vandelannootte**

Kaarten voor het festival kosten 400 frank en zijn in voorverkoop te vinden bij Campus, Standaard boekhandel, De Spuyt, Napoli. Aan de deur betaal je 500 frank. De kaart geldt voor de twee dagen samen, inclusief folkhappening en nachtop treden in Alma 2. De tent staat op het Ladeuzeplein en er komt muziek uit vanaf 18.00 u.

Gevarieerd benefietkonsert in Brabanthallen

Muziek verzacht de zeden

In Medica's tweedaagse konsert op het Ladeuzeplein is de aidsweek nog niet afgelopen wat muzikaal volksvermaak betreft. Op woensdag vindt in de Brabantthal namelijk een groots benefietkonsert plaats. Een dertiental groepen of solisten van de meest diverse pluimage komen hun kunnen tonen, allemaal ten voordele van het aidsonderzoek aan het Leuvense Rega-instituut. Waar Medica veel moeite doet om de mensen te informeren en te sensibiliseren, is het de organisatoren van dit konsert vooral te doen om een zo hoog mogelijke opbrengst voor het goede doel.

Toch is ook heel wat aandacht besteed aan de inhoud en het concept van de avond. Het gebeuren wordt gekenmerkt door een grote diversiteit in de groepen, en een eigenaardige volgorde van de optredens. De dertien optredens beslaan zeer uiteenlopende muzikale genres — van klassiek over volksmuziek tot jazz, chanson en pop — maar lijken in een willekeurige volgorde geprogrammeerd. Volgens initiatiefnemer en koördinator Gilbert Huybens is dat echter niet toevallig: "Aan de ene kant opdat voor ieder wat wils zou zijn. Bepaalde mensen houden meer van jazz, anderen van klassiek. Aan de andere kant drukt het ook een pluralistische visie uit. De mensen die niet houden van volksmuziek zullen toch moeten blijven zitten als 't Kliekske speelt, en wachten tot er iets komt dat ze liever horen. Een oefening in respect."

Het konsert, tegelijk ook sluitstuk van

de aidsweek, wordt georganiseerd door het stadsbestuur, de universiteit, de alumni en de provincie Vlaams-Brabant. Het doel dat de organisatoren van het konsert zich gesteld hebben is, zoals gezegd, zoveel mogelijk winst te maken. De Brabantthal, waar het hele gebeuren plaatsvindt, moet alvast niet betaald worden: kado'tje van de stad Leuven. De kaartenverkoop verloopt ook erg vlot. Het streefdoel van tweeduizend verkochte plaatsen was vorige vrijdag al bereikt, en het ziet er naar uit dat alle andere plaatsen ook nog aan de man gebracht zullen worden. Bovendien spelen of zingen alle deelnemende artiesten voor niets. De enige die wat roet in het eten komt strooien is Sabam, de auteursrechtenvereniging, die wat tarieven betreft helaas geen onderscheid maakt tussen een konsert voor het goede doel, en één waar het goede doel de portemonnee van de organisatoren is.

Orfeo

De optredens zijn netjes verdeeld over de verschillende genres. Voor de klassieke noot wordt gezorgd door Ensemble Placevole, Capilla Flamenca en het Collegium Instrumentale Brugense. Wat pop en rock betreft zullen Soulisters, The Scabs en de Leuvense groep The Same hun beste beentje voorzetten. Voor gesynkopeerde klanken en tegendraadse ritmes zullen The Del Ferro-Vaganee Group en het septet van Jan Muës instaan. De volksmuzikanten van 't Kliekske en het Brabants Volksorkest spelen ook ten dans, en tenslotte zijn er nog de solisten: Robert Groslot op piano, Lena Lootens op stem en Jan De Wilde ook.

Het konsert wordt trouwens geopend door een professioneel trompetterskorps, dat de Toccata uit Orfeo van Monteverdi gaat spelen.

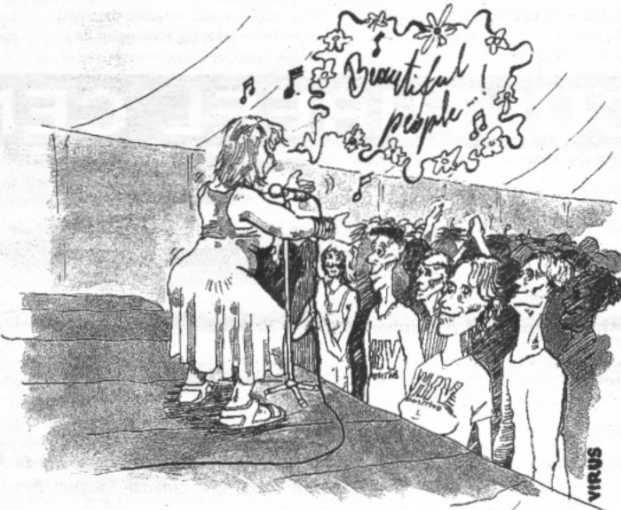
Moraal

Toch benadrukt Huybens dat het niet om een Night Of The Proms-imitatie gaat: "Het is eerder een parade dan een promenade. De muziek op zich drukt niets uit, het is de luisteraar die de muziek koppelt met zijn gevoelens. We willen hier iedereen de kans toe geven; vandaar de vele verschillende genres." En een beetje sensibilisering is hem blijkbaar ook niet vreemd: "Men zegt wel eens dat muziek de zeden

verzacht. Toch hopen we met dit konsert aan het einde van de aidsweek de mensen nog eens aan het denken te zetten over zeden en moraal, vooral waar het hun seksueel gedrag betreft."

Martijn Graumans

Het benefietkonsert is op woensdag 6 december, in de Brabantthal in Heverlee. Er is vervoer voorzien in de vorm van bussen, die om 18.45, 19.00 en 19.15 u bij het station vertrekken. De kaarten zijn te koop in alle Cera-kantoren, bij De Streekkrant op het Ladeuzeplein, en op de Oude Markt 13, of op 32.60.01 en 32.40.02. Wie geld teveel heeft of extra wil steunen mag 1.000 frank betalen, maar studenten mogen al binnen voor 350. Anderen betalen 750 frank.

MELANIE OD AIDSFEESTIVAL IN LEUVEN

Het verhaal van Marie

Het voorbije Klapstukfestival is zo'n beetje voorbij gegaan aan choreograaf en danser Bert Van Gorp. Hij stond niet op de planken en had te weinig tijd om veel van de voorstellingen te zien wegens zijn werk aan 'Combinaison'. Van Gorp is duidelijk trots op zijn nieuwste creatie, die volgens hem een nieuw begin betekent.

Het leven krijgt voor de zesendertigjarige Van Gorp een beetje meer vastheid na een ronddreizend leven als danser bij onder andere Angelika Oei, Alain Piatel en Louis Ziegler. Zijn nieuwe vzw 'contrecoeur' heeft Leuven gekozen als uitvalsbasis voor haar artistieke activiteiten. Van Gorp heeft afgelopen zomer dossier na dossier opgesteld en ingediend in de hoop erkend te worden door de Raad voor Dans als volwaardig dansgezelschap. Maar ook met zijn laatste werk dat maandag in première gaat, slaat de choreograaf een nieuwe richting in.

Bert Van Gorp heeft zo'n beetje de reputatie van een teaterman binnen de danswereld te zijn. Niet alleen is hij een gretig lezer van teaterteksten maar zijn werken resulteren ook vaak in een soort teaterdans waarbij verhalen centraal staan en decorstukken en rekvisieten een belangrijke plaats hebben in de voorstelling. Van Gorp bekent dat zijn stukken steeds op de rand van dans en teater liggen. Zijn handelsmerk was het wat luchtigere werk, waarin humor en teatraliteit de hoofdmoet van de voorstellingen vormden. 'Mama's Boys', met David Hernandez, '66-8' en 'Frederick's First Kiss' waren schoolvoorbeelden van de teaterdans van Bert Van Gorp.

Naar eigen zeggen wil hij met 'Combinaison' een nieuw hoofdstuk beginnen. De

nieuwe voorstelling zal nog steeds het gebruikelijke teaterkarakter hebben, maar keert wat het concept betreft terug naar Van Gorp's beginperiode. Het debuut van Bert Van Gorp, de 'Martin's trilogie' ('Gertrud en James', 'Mister and Mistress Martin' en 'La pluie et l'ennui'), kan men als het ware als een samenvatting van zijn latere werk beschouwen. De eerste twee delen vormen een voorbode voor het soort dansteater dat hij zal brengen met bijvoorbeeld 'Mama's Boys'. Er worden attributen gebruikt, de kostuums zijn belangrijk en naast echte dansbewegingen zijn er ook momenten waarin bijvoorbeeld gestapt wordt. Alhoewel de heer en mevrouw Martin hun naam ontleenden aan het absurde echtpaar uit 'La Cantatrice Chauve' van Ionesco, was hier alleen de dans teatral en lag Ionesco's tekst niet ten grondslag aan de voorstelling. Het derde deel van de trilogie had wel zo zijn literaire wortels bij Virginia Woolf en vormt dus een eerste en vroege paragraaf uit het nieuwe hoofdstuk van Van Gorp's choreografisch werk.

Hoofdstuk

Voor 'Combinaison' boog Bert Van Gorp zich over het toneelstuk 'Woyzeck'. In dit stuk van Georg Büchner vermoordt de hoofdfiguur, de jaloerse Woyzeck, de minnaar van zijn vrouw Marie. Gebaseerd op waar gebeurde feiten deed dit stuk in het negentiende-eeuwse Europa heel wat stof opwaaien. Talloze studies verschenen erover, en het personage Woyzeck werd tot in het oneindige geanalyseerd. Maar, zoals Van Gorp stelt, bestaan er "hele bibliotheken over de persoon van Woyzeck", maar wordt er in alle talen gezegwen over Marie. Van Gorp liet de voorbije Klapstuk-drukte aan zich voorbij gaan en besloot rond die figuur

VEEAKKER

SPECIALAAL VOOR U

Op vertoon van uw studentenkaart

Spaghettisaus 199 fr/kilo
+ een pak biologische spaghetti gratis
Verse Natuursoep 49 fr/liter

Alles zonder hormonen, antibiotica of onnodige additieven
 Gecontroleerd door de vzw Plattelandsontwikkeling

Zwarte Zustersstraat 14 Leuven, ☎ (016)/20.62.38
 (tegenover de ingang van het Groot Begijnhof)

advertentie

van Marie een dans voorstelling te bouwen.

In 'Combinaison' staat Marie centraal en wordt ze gekonfronteerd met Woyzeck (Bert Van Gorp), het kind en de tamboermajoer (beiden vertolkt door Randi de Vlieghe). Van Gorp noemt het resultaat nog steeds teaterdans, op een abstracte improvisatie na. Maar anders dan in vorige werken zijn voorwerpen en het gebruik daarvan veel minder belangrijk en ligt de nadruk meer op het verhaal van 'Woyzeck' - of eerder op dat van Marie (Liv Hanna Haugen). In plaats van het dansstuk te laten verzuipen in een soort mimevoorstelling van Büchner's stuk, heeft Van Gorp getracht van de tekst te vertrekken en bepaalde situaties in het stuk om te zetten in bewegingen, die als metaforen opgevat kunnen worden. In het eindresultaat blijft er dus slechts een flinterdun laagje van de tekst over. Van Gorp vindt ook dat al het studiewerk dat aan 'Combinaison' voorafging, de choreografie niet mag verzwaren.

Hij vermijdt met zijn werkwijze een loodzware, intellectuele interpretatie van 'Woyzeck', alhoewel er natuurlijk veel verwijzingen naar zijn bron van inspiratie in voorkomen.

De voorstelling begint met een korte monoloog van de grootmoeder uit de oorspronkelijke tekst van Büchner, waarna het 'verhaal' wordt verteld. Aan het einde brengt Marie dan haar verhaal in een epiloog die speciaal voor de voorstelling werd geschreven door Pascale Platel. Hiermee wordt de onmondigheid van het arme schaap doorbroken en kan Marie "voor het eerst zelf onomwonden haar verhaal vertellen".

Erik Ziarczyk

Combinaison door contrecoeur/Bert Van Gorp gaat maandag 4 december om 20.30 u in première. Verdere voorstellingen zijn er op 5, 6, en 7 december, telkens om 20.30 u in de Vlamingenstraat 83.

'Nachtelijk Symposium' van Eric De Volder

"Onze vader, die in de hemelen zijn"

Eric De Volder draait al een tijdje mee in het Vlaamse kunstwereldje. Hij begon zijn carrière als beeldend kunstenaar, speelde later in het Eterisch Strijkersensemble Parisiana en tegenwoordig leidt hij het toneelgezelschap Ceremonia. Ze spelen dinsdag 'Nachtelijk Symposium', dat De Volder zelf schreef, in de Leuvense stadsschouwburg.

Eric De Volder, geboren in 1946, werkte altijd al in de marge van de kunsten, hoewel hij toneelstukken regisseerde voor gerenommeerde gezelschappen als De Tijd — meer bepaald 'Casanova' —, Malpertuis en het Nieuwpoortteater. In opdracht van het Kaaitheater schreef hij 'Oefeningen op de moeder en de zoon'. Als acteur was Eric De Volder korte tijd lid van het teatergezelschap 'Radeis', dat toen pas opgericht was. Voor onwetenden in de podiumkunsten: 'Radeis' was een van de meest illustere Vlaamse teatergezelschappen, een springplank voor ondermeer Josse De Pauw. In 1987 richtte hij de vzw 'Kunst is modder' op, kortweg 'Kim'. Vooral het stuk 'De Nachten' kende vrij veel succes, de hoofdpersonages werden gespeeld door Bob De Moor en Ingrid De Vos, toch niet de minsten. Uit een samenwerking met toneelspelers van allerlei pluimage groeide dan in 1992 'Ceremonia', zijn huidige gezelschap. Tot nog toe voerde het Gentse gezelschap vijf stukken op, allen geschreven door Eric De Volder. 'Nachtelijk Symposium' is hun derde werkstuk, uit 1994, dat nu dus hernomen wordt.

Centraal gegeven in 'Nachtelijk Symposium' is de figuur van de vader, die het denken van de andere negen personages beheerst. Hoewel die vader pas aan het slot van de voorstelling ook fysiek op het podium staat, is hij het hele stuk door prominent aanwezig. Vernieuwend is dit thema in elk geval niet. Het dook reeds op in verscheidene films, en waarschijnlijk is een zekere Freud daar deels voor verantwoordelijk. De term 'Oedipoes' kunnen we hier misschien nog even bovenhalen, waarmee de link naar 'Hamlet' makkelijk te leggen valt. Maar misschien is de drang van teaterkritici om een stuk te plaatsen in de rijke

toneelgeschiedenis onnodig, al staat het natuurlijk wel aardig intellectueel.

Eric De Volder's vaderfiguur heet Philemon Meiresonne, vader van een Vlaams gezinnetje. De leden van de familie mediteren over de rol van vader in hun leven en trekken daar de meest verschillende conclusies uit. Elk personage is op een andere manier getekend door die vader, en gedraagt zich daar ook naar. Die tegenstellingen zijn natuurlijk erg dankbaar voor de voorstelling, omdat ze tegen elkaar uitgespeeld kunnen worden. De personages verworpen al snel tot types, die echter elk hun eigen tragiek met zich meedragen. Maar ook andere tegenstellingen spelen een rol in de opvoering: zo is er de afwisseling van rustige en opgewonden, haast chaotische passages. Bovendien klust Eric De Volder verschillende toneelgenres door elkaar en komt zo tot een uiterst eigenzinnig en hedendaags stuk. Maar al is 'Nachtelijk Symposium' een komedie, toch blijft een bittere ondertoon over het stuk heersen.

In een interview met Knack zegt De Volder erg beïnvloed te zijn door Grotowski, een Pools teaterteoreticus waar De Volder ook mee samenwerkte, die als een van zijn basisregels vastlegde dat op de scène niets overbodig getoond mag worden. Alles wat op het podium te zien valt, moet bijdragen aan het ene verhaal van die voorstelling. Dat verklaart misschien ook waarom De Volder in al die tegenstellingen gezocht heeft naar een soort lijn, die voorkomt dat 'Nachtelijk Symposium' al te chaotisch wordt. Aan het slot van de voorstelling valt alles dan ook netjes samen, als de vader ook fysiek op het podium verschijnt, om klokslag twaalf nota bene. Het leuke aan het stuk is misschien dat het wel vrij dicht bij je bed ligt. Geen hoogdravend metafysisch toneel, maar ook geen goedkoop volksvermaak.

Dimitri De Maesschalck
 'Nachtelijk Symposium' van Eric De Volder door toneelgroep Ceremonia op dinsdag 5 december om 20.00 u in de Stadsschouwburg. Reservatie en informatie op 22.21.13.

Een voorbeeld van veilig vrijen

(foto Rob Stevens)

"Neen, we zijn geen metalband"

Het zal het vijfde konsert zijn dat Therapy? in ongeveer een half jaar tijd in ons land weggeeft. Na Torhout en Werchter en tweemaal de Brielpoort zijn volgende zaterdag de Brabanthallen aan de beurt. Het is meteen de eerste grote vuurproef voor deze zaal aan het industriepark van Haasrode. Slaagt dit experiment, dan zou het wel eens kunnen dat we in de toekomst niet meer moeten uitwijken naar alle mogelijke uithoeken van het land om nog eens een konsertje mee te pikken. Twee weken geleden zocht Veto Andy Cairns en de zijnen op in de Brielpoort. Het relaas van een rockster die ondanks zijn stijgende populariteit de vriendelijkheid zelfe blijft.

'Troublegum' zette de toon. Pretentieuze kauwgumpunkrock van het type 'Nowhere' en 'Die Laughing' ging erin als zoete koek bij een verrassend groot publiek. 'Infernal Love' laat een letwat ander gezicht zien van de band. De aanstekelijke pretpunk blijft, maar de sfeer wordt donkerder. Er wordt ruimte gekreeft voor experiment.

Ze moeten nu zowat elke uithoek van de aarde gezien hebben. Nu toernee zit er dan ook bijna op. In het voorjaar nog eens aan kruisneldheid door de VS en dan weer naar huis toe. Andy: "Ik ben het toeren nu al een tijdje gewoon. In het begin was het wel freaky. Ik heb zo'n vermoeden dat ik het flink ga missen, wanneer onze toernee is afgelopen. Het heeft iets avontuurlijks. De hele entourage is er natuurlijk entoesiast over. Behalve die ene keer in Frankrijk. Van die hele toer herinner ik me eigenlijk slechts één nacht dat we over de schreef zijn gegaan. We waren toen allemaal eens goed doorgezakt, we hadden wat xtc ingenomen. Samen met onze toenmalige support-act Joyrider amuseerden we ons reuze. We hadden ook enkele Amerikaanse rondtrekkende studenten in onze toerbus gelaten. Toen we even later stopten, opende ik de achterruit en sprong uit de bus. Op dat moment realiseerde ik me niet dat de rest van de groep zich in een ander busje vlak achter ons bevond. De buschauffeur schrok zich rot. Later vernamen we dat we niet betrouwbaar genoeg waren en mochten we op zoek gaan naar een andere toerbus."

Podium

In september maakten ze nog een grote stadiontoernee door Zuid-Amerika. Samen met een schare metalbands. Therapy een metalband? Andy: "Neen, we zijn geen metalband, we blijven gewoon een simpel

rockgroepje. Maar dat wil niet zeggen dat ik niet van die toer genoten heb. Dat hele metalsirkus is best wel fun, pure Spinal Tap. We deden vooral mee omdat we zo de kans schoon zagen om door Zuid-Amerika te touren. We speelden er voor volle stadions met bands als Iron Maiden, Megadeth en Alice Cooper. Megadeth was briljant. Hele sympathieke mensen, trouwens. Ook Ozzy Osbourne is te gek. Al bijna zijn hele leven zit hij aan de drugs. Hij is nu bijna vijftig jaar, maar hij staat er nog steeds. Keer op keer gaan duizenden mensen uit hun dak als hij op het podium staat. Het is ook grappig om te zien hoe de meeste mensen uit die hele metal-entourage nog steeds in die jaren zeventig leven."

Veertien

Het centrale thema op 'Troublegum' was 'teenage fear'. Andy: "Niet alleen maar dat, dat zou fucking boring zijn. Veel van die gevoelens die je hebt wanneer je jong bent, blijven aanwezig als je ouder wordt. Je gaat er later misschien anders mee om, maar dat wil nog niet zeggen dat ze er niet meer zijn. Het is natuurlijk handig om daar als rockjournalist op in te spelen. Het is een modieuze thema. Je kan sommige van de lyrics op Troublegum inderdaad interpreteren vanuit het standpunt van de veertienjarige, vanuit het standpunt van een jongere die

zijn frustraties wil uitwerken op de samenleving en een beetje rebelleert. Maar ik denk dat die eenzijdige interpretatie onze teksten tekort doet. Angst is van alle leeftijden. Er heeft altijd een negatieve manier van denken over de jeugd bestaan. Nu wordt dat enkel maar op een andere manier uitgedrukt. In de jaren '80 werd die houding vertegenwoordigd door groepen als The Cure, Jesus and the Mary Chain, groepen die opvielen omdat ze zich op een bepaalde manier kleedden, omdat ze make-up gebruikten. In de jaren '50 waren er de Beatnicks. Er is niet veel veranderd wat dat betreft."

Atmosfeer

Op 'Infernal Love' klinkt Therapy een pak zachter als op hun vorige platen. Dat is altans wat vooral aanhangers van het eerste uur beweren. Andy vindt dat overdreven: "Het album staat natuurlijk vol met love-songs. Dat is een bewuste keuze geweest. Onlangs namen we nog enkele nieuwe songs op met een cello, een Hammond-orgel en vokalen. Maar dat alles wil niet zeggen dat de volgende plaat die Therapy gaat maken ook zo zal klinken. Al onze platen verschillen. Zo was 'Troublegum' heel heavy en poppy. 'Nurse' was experimenteel. 'Infernal Love' is slinger met veel verwijzingen naar de onderwereld, naar

hemel en hel. We wilden een en ander uitproberen. We experimenteerden met geluidjes. We wilden echt dat de plaat een soort trip was naar een andere wereld, een vijftienveertig minuten durende 'soundscape'. Met samples probeerden we zulk een atmosfeer te creëren."

Trouwen

Tot volgende zomer zal Therapy nog door Amerika trekken. Enkele weekends zullen worden uitgetrokken om aan nieuw materiaal te werken. Andy: "Maar eigenlijk hebben we ook wel behoefte aan een beetje vakantie. We hebben de jongste jaren gewerkt aan een tempo van één album per jaar. Waarschijnlijk zal het nieuwe album er zijn in september, zodat ik voordien de tijd heb om mijn geboorteland nog eens op te zoeken. Nu het vredesproces in Ierland versneld is doorgevoerd, is het er trouwens een pak aangenamer om te leven. Er zijn nieuwe pubs en restaurants opengestaan. In het laatste apderhalf jaar steeg het aantal toeristen met ruim een vierde. Belfast bruist als vanouds en de Ieren halen terug adem. Ook verschillende talentrijke bands steken de kop op in Noord-Ierland: Joyrider, Ash, Scheer. Tegenwoordig woon ik wel in Dublin, maar dat is slechts op twee uurtjes rijden van Belfast." Er is dus een lichtje op het eind van de tunnel. Ook voor Ierland. Nu men daar zelfs al mag scheiden, wordt het overigens tijd dat Andy eens aan trouwen begint te denken, niet? "Euh..."

Tom Peeters

Therapy konserteert op zaterdag 9 december in de Leuvense Brabanthallen. Het voorprogramma wordt verzorgd door Metal Molly. Er zijn enkel nog tickets te verkrijgen aan 750 frank.

Eerste Vlaamse kampusgroep Amnesty International opgestart

Wie niet kan schrijven, moet het maar leren

Linds kort is er aan de KU Leuven een kampusgroep Amnesty International, de eerste in Vlaanderen, die mede het initiatief is van de reeds bestaande lokale groepen in Leuven. Ze heeft zich als doel gesteld om zoveel mogelijk studenten die in Leuven studeren te betrekken in de werking van Amnesty. De meest bekende en voor de hand liggende mogelijkheid is het schrijven van brieven aan de autoriteiten van landen die een loopje nemen met de mensenrechten. Daarnaast zijn er echter ook andere activiteiten. Hierbij wordt gedacht aan het voeren van korte acties waarbij

akute wantoestanden publiekelijk aan de kaak worden gesteld. Men hoopt op een veertigtal studenten die zich systematisch willen inzetten voor Amnesty.

Amnesty International is zoals bekend één van de vele mensenrechtenbewegingen. De organisatie is opgericht in 1961 en telt ondertussen ongeveer 1,2 miljoen leden in 150 verschillende landen. Haar voornaamste doel bestaat erin voor de vrijlating te ijveren van mannen en vrouwen die vastgehouden worden wegens hun overtuiging, huidskleur, geslacht, taal of geloof, op voorwaarde dat deze mensen geen geweld hebben gebruikt of ertoe hebben aangezet. Om dit doel te bereiken, verzamelt het internationaal sekretariaat in Londen de nodige, betrouwbare informatie, die dan de basis vormt voor vrijwilligers over heel de wereld om aan de slag te gaan. Iedere groep 'adopteert' concrete slachtoffers waarvoor ze dan actie voeren.

Pers

De Leuvense kampusgroep houdt zich voornamelijk bezig met de situatie in Boeroendi, maar daarnaast overweegt men ook om aan Nigeria aandacht te besteden. Vooral vanuit Sociale Raad werd er hierop aangedrongen. De situatie in Boeroendi vertoont sterke gelijkenissen met die van Roanda, allebei landen waarin Hoetoe's en Toetsi's op voet van oorlog leven met elkaar. Allebei de landen zijn trouwens ook ex-kolonies van België, nadat ze in 1916 door de Volkenbond als mandaatgebied werden toegewezen.

Boeroendi is een land van 6 miljoen inwoners, waar de Hoetoe's met hun 85% de meerderheid uitmaken. Sinds de moord op de eerste democratisch verkozen

Hoetoe-president (voorheen waren er steeds Toetsikoningen) in 1993 is het nooit meer rustig geweest in Boeroendi. De huidige president, Sylvester Ntibantunganya, is eveneens een Hoetoe en zijn regering is gemengd, maar het leger is nog steeds in handen van de Toetsi's. Het is nu net dat leger dat geregeld etnische zuiveringsacties houdt in de Hoetoe wijken van de hoofdstad Boejeomboera, aldus Amnesty. Gewapende groepen langs beide zijden verergeren nog het huidige klimaat van etnisch geweld in Boeroendi.

Om deze noodsituatie onder de aandacht te brengen worden er enerzijds maandelijks schrijfacties gehouden. Deze zijn gepland vanaf januari, op elke laatste maand van de maand, in Alma 2. Enkel de toelating van Alma is hier nog vereist. De fakulteiten waar reeds schrijfgroepen waren, zoals rechten en geneeskunde, zullen die wel blijven behouden.

Kaarsentapjijt

Aan de andere kant wordt er nog een 'grote' actie in het vooruitzicht gesteld. Hiermee wil men de — bij voorkeur nationale — pers halen. Daar betogingen tegenwoordig toch geen volk meer blijken te trekken, gaat de Amnesty-kampusgroep als alternatief een Boeroendiweek houden, van maandag 12 februari tot donderdag 15 februari. De eerste drie dagen zullen er standjes zijn om aan te kondigen wat er te gebeuren staat, en een groot spandoek zal de universitaire bibliotheek sieren. De donderdag zou het hoogtepunt moeten worden, met onder het motto "licht Boeroendi uit het donker" een kaarsentapjijt in de vorm van het land.

Dat het wel degelijk de moeite loont om Amnesty te steunen in haar activiteiten zal iedereen wel ongeveer duidelijk zijn. In 1994 zijn er 320 gewetensgevangenen vrijgelaten door het toedoen van Amnesty International. Onder hen was de nobelprijswinnaar voor de Vrede Aung San Suu Kyi uit Myanmar, Birma.

Dietmar Bosmans

Wie meer wil weten over de kampusgroep Amnesty International of wie actief wil meewerken, kan terecht op de volgende vergadering die plaats vindt op 10 januari, om 20.00 u, in het vergaderlokaal in de 's Meierstraat 5, of op het volgend adres: Bert Gabriëls, Brusselsestraat 165 bus D316, telefoon 32.99.12.

CAFE-PASTA
D'ADARIO

BULEWAPEN 21-23, 3000 LEUVEN, BELGIË 01 26

"Wij maken blues over antwoordapparaten, kopieermachines en lastige madammen"

El Fish is een bluesband die de blues traditie hoog in het vaandel draagt ontstaan rond harmonikaschuurer Steven De Bruyn. Ze brengen een soort uptempo blues waarin verschillende invloeden, gaande van jump tot west-coast, terug te vinden zijn. We troffen het viertal ten huize De Bruyn-leven.

Veto: Als je in een bluesband meedraait wil dat wellicht zeggen dat je de blues hebt.

Steven: «Het hangt er natuurlijk vanaf met wat je onder 'de blues hebben' verstaat. Ekstreem uitgedrukt wil dat zeggen dat je zwart moet zijn, bij voorkeur ergens in de jaren twintig geboren moet zijn en bovenal Amerikaans bloed in de aderen moet hebben en dan nog liefst Mississippibloed. 'De blues hebben' is natuurlijk meegenomen wanneer je een nummer wil schrijven, maar om de blues te spelen is dat gegeven toch niet echt noodzakelijk. Technisch gezien is de blues te onderscheiden van andere stijlen omwille van de opbouw, de twaalf maten en zo.»

«Vanuit de traditie verkennen we dan nieuwe wegen in de blues. Het is dus zeker niet zo dat we niet een beetje eksperimenteren of voor eigen inbreng zorgen. De gitaar in onze muziek klinkt een beetje grungy of zoals Jan (Leven) het zegt, een beetje distorted, maar de basis blijft blues.»

Veto: Van welke blues houden jullie het meest?
Steven: «We luisteren veel naar de oudere blues, omdat we terug naar de roots willen zoeken, en daar zit dan zowat vanalles. Maar wat we brengen met onze bezetting van drums, kontrabas, gitaar-zang en mondharmonika gaat meer in de richting van uptempo. We spelen vooral eigen nummers en proberen daar hedendaagse thema's in onder te brengen.»

Veto: Zoals?

Steven: «Zoals antwoordapparaten, kopieermachines, auto's en natuurlijk ook wel lastige madammen. Die zullen wel altijd een onderdeel van de bluesinspiratie blijven vormen.»

Happy

Veto: Jullie gebruiken de blues dan niet echt zoals men daar vroeger mee begonnen is, namelijk om op te komen tegen de sociale onrechtvaardigheden waarmee de zwarten toen en nu waarschijnlijk nog steeds mee te maken hadden?

Jan: «Jawel, op onze manier wel. Onze songs gaan over de vele kleine hinderlijke dingen uit het leven, of dingen die we frapant vinden. We zijn hier in België ook helemaal niet meer onderdrukt zoals de zwarten dat vroeger in die katoenplantages waren, dus met die thema's hebben wij dan ook weinig feeling. Ik zie onszelf ook nog

niet onmiddellijk een nummer schrijven over Sarajevo bijvoorbeeld»

Steven: «Wij zijn onmiddellijk met eigen nummers begonnen. Elk van ons heeft hiervoor reeds in andere bands gespeeld. We zijn uiteindelijk samen begonnen te spelen omdat we interessante blues wilden maken. Als we zien wat er tegenwoordig in België en zelfs op wereldniveau met blues gebeurt, dan vind ik dat echt triestig. Dan ga je ook automatisch terugrijpen naar oudere bands.»

Veto: Bedoel je dat nieuwe bands teveel resileren?

Steven: «Inderdaad, ze coveren tegenwoordig gewoon schaafteloos, ze zingen vaak zelfs over dingen die ze zelf niet meer begrijpen. Dan zie je bijvoorbeeld Belgische groepen die voor de zoveelste keer 'I've got my mojo working' van Muddy Waters spelen. Dan vraag ik me af of die gasten überhaupt wel weten wat 'mojo working' is? Wij proberen terug te gaan en te achterhalen wat de bluesbands vroeger dreef, buiten dat sociale dan, en wat hen bezighield.»

Marktrock

Veto: Jullie speelden tijdens Marktrock op het de Laeyensplein, hoe was die ervaring?

Steven: «Dat was wel een moeilijke optreden omdat de songs daar eigenlijk de warmte van het kleine zaaltje missen. Dat was daarenboven ons eerste optreden op zo'n podium. Intussen hebben we al meerdere van zo'n optredens gedaan en nu vlot dat al veel beter zodat we de sfeer er al goed inkrijgen. Blues zit in België ook nog steeds in een hoekje. Toch hebben de Belgische bluesbands een goede reputatie naar het buitenland toe. Er ontpopt zich hier een goede scene. Wanneer buitenlandse blues-artisten België aandoen zijn ze vaak verbaasd over het bluesgebeuren hier. Het bluespubliek is hier echter een echte in-crowd, je ziet steeds weer dezelfde mensen bij de concerten. De laatste jaren is er wel een echte bluesboom, je ziet steeds meer jonge mensen opduiken in het muzikanten-circuit. In Antwerpen heb je enkele goede blueskafetees en in Leuven begint de Blauwe Kater nu ook vanalles op poten te zetten.»

Veto: Hoe zit het in de blues eigenlijk met de roem en rijkdom?

Steven: «Als je als bluesband in zulke termen denkt dan zal je vlug ontgoocheld en depressief geraken. Eigenlijk is dat bij ons ook helemaal niet de bedoeling geweest. Het plezante aan blues is wel dat je direct met je groepje in de kleine kafes kan gaan spelen en als je goed bent kennen ze je dan ook snel. Het moeilijke is echter om de stap naar buiten te zetten, om dat bluescircuit te verlaten en een groter publiek aan te spreken.»

Wie heeft er op de stoep gekleurd?

(foto Rob Stevens)

Filip: «De media verdoezelen de blues ook nog altijd een beetje. Ik denk dat als ze op MTV een goed programma over Rythm and Blues en Soul in mekaar zouden stekten er veel meer respons zou zijn. Het huidige 'Soul of MTV' bevat muziek die nog nauwelijks soul genoemd kan worden. Dat doet afbreuk aan een echte bewustmaking bij het publiek van waarom blues en soul wel draait.»

Steven: «Dat heb je wel in ons genre, dat is typisch voor de blues. Het is geen echt kommersiële muziek, je krijgt dat moeilijker aan de man gebracht. Wanneer topbluesgroepen naar België komen, dan spelen ze in dezelfde zaaltjes als wij, en zij hebben ook maar een relatief klein publiek. Maar wel een trouw, hoor.»

Veto: Hoe zit het met El Fish en de zoektocht naar een geïnteresseerd label dat iets van jullie op cd wil gieten?

Steven: «We hebben de bedoeling om in het voorjaar een cd op te nemen. Het materiaal is alleszins al klaar en we hebben ook al enkele contacten met platenmaatschappijen maar tot nu toe hebben we nog niet echt gepusht. In België heerst nog teveel het vooroordeel dat blues enkel uit Amerika kan komen. Er zijn hier nogal wat engestige mensen in het uitgeverwereldje. Er heerst bijna een soort van racisme in de zin van 'ben je niet zwart, de vijftig nog niet gepasseerd en geen Amerikaan' dan kan je zeker geen blues spelen. Dat is een spijtige zaak. Het is ook eigenlijk helemaal niet onze bedoeling — en ik denk dat dit

voor veel groepen geldt — om beroemd te worden.»

«Maar we streven wel allemaal naar erkenning en we hopen van de blues te kunnen leven. In Europa moet dat mogelijk zijn, daar ben ik van overtuigd. We kennen een bevriende Italiaanse bluesband 'Dirty Hands' die ons daarin voorgaan is. In Nederland begint de interesse voor onze muziek al toe te nemen. En we zullen ermee doorgaan, want blues is voor ons geen hobby meer, dat is een passie, a way of life.»

Tijdens zijn Erasmus studies in Londen raakte Steven echt in de ban van de blues. Daar leerde hij ook Paul Lamb & the King Snakes kennen, een van de beter Europese bluesbands van het ogenblik. Steven wilde dan ook maar al te graag erop wijzen dat de man die hem een echte kick bezorgde om de blues te gaan verkennen, deze week ook in de Blauwe Kater te zien zal zijn. Vooral live komen Paul Lamb en zijn King Snakes sterk uit de hoek, en als je weet dat voorman Paul Lamb meerdere keren tot beste harmonikaspeeler van Europa werd uitgeroepen, dan valt dit optreden niet te missen.

Patrick Carmans

Op 5 december spelen Paul Lamb & the King Snakes in de Blauwe Kater, met aansluitend fuif. Kaarten kosten 300 of 350 fr. Woensdag 6 december vindt Alfa's blues night plaats, met Blues Lee en El Fish, ook in de Blauwe Kater en eveneens gevolgd door fuif. Kaarten hiervoor kosten 120 of 150 fr.

De stervende Zwaan

CLB TRAVEL

Tiensestraat 64
3000 Leuven
☎ 016/20.22.24

Lic. A 1769

- ☎ Midweek en weekend Frankrijk, Italië en Oostenrijk vanaf 5.890 frank incl. autocar en HP.
- ☎ Wekelijks La Rosière vanaf 10.600 frank incl. car + studio 4 pers. + skipas
- ☎ Wekelijks Vaujany vanaf 13.280 frank (voor beginners) incl. car + HP in app. 6 pers. + skiles + skipas + huur materiaal
- ☎ 26/1/96 Mühlbach; prijs 19.650 frank incl. car + HP Gasthof Grünholz + skiles

advertentie

Sport zonder Grenzen

Op 13 december organiseert Sportraad naar jaarlijkse gewoonte Sport zonder Grenzen. Geen activiteit met grote uitblinkers, maar één waar het erop aan komt binnen je ploeg zodat van alles bijeen te hebben, en natuurlijk samen te werken. De avond begint rond 18.00 u., wanneer, de rode draad door heel Sport zonder Grenzen voorgesteld wordt. Daarna moeten de

verschillende ploegen het tegen elkaar opnemen in negen proeven. Tegen middernacht komen alle strijders samen en start het slotspel.

Inschrijven voor deze manifestatie doe je in ploegen van elf personen, waaronder minstens vier meisjes. Die ploeg mag je samenstellen zoals je wil: een bende van het kot, van je jaar, gewoon wat vrienden, of een assistententeam. Deelnemen is gratis, maar er wordt wel een waarborg van

duizend frank per ploeg gevraagd. Voor inschrijvingen en alle verdere informatie kan je altijd terecht op het Sportraad-sekretariaat, Sporthal de Nayer, tel 016/32.91.34.

Onthaalgroep

Vluchtelingen en migranten die zich vandaag willen integreren in en rond Leuven, moeten vaak afrekenen met ernstige problemen ondermeer op het vlak van huisvesting. Daarom startte de vzw Tint in oktober '94 met een onthaalgroep voor migranten en vluchtelingen. Deze onthaalgroep bestaat uit een aantal vrijwilligers die de migrant of vluchteling helpen bij het zoeken naar een woonst en die hem of haar advies geven en bijstaan in geval van problemen met huiseigenaars of instanties.

Ben jij gemotiveerd en heb je vrije tijd? Spreek je wat Engels en Frans? Dan ben jij de geknipte persoon voor de onthaalgroep. Naargelang van de tijd die je in de onthaalgroep wil investeren, kunnen we je taken aanbieden (permanentie doen, mee optrekken op zoek naar een woonst, administratie). Specifieke kennis over huisvesting is niet vereist!

Geïnteresseerd? Dinsdag- en donderdagmiddag kan je langs komen van 14 tot 17 uur en dinsdagavond van 19 tot 21 uur in Mala Ibrahim (eerste verdieping), op het Pater Damiaanplein 10, Leuven. Telefoon bij Tint vzw 29.26.45 (vragen naar Enid).

E40-bezetting

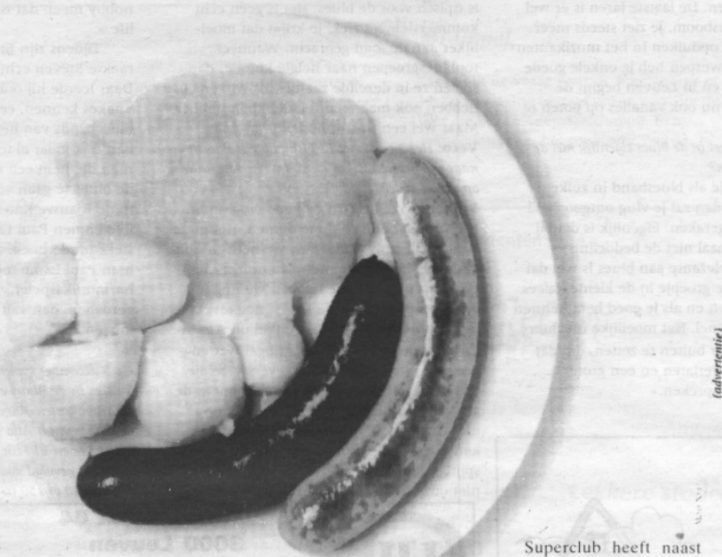
Op de betoging tegen studentenbeperking van 14 november, volgde zoals bekend een bezetting van de E40. De ordediensten hebben toen een proces-verbaal opgesteld. In het belang van alle betrokkenen worden personen die die avond werden aangehouden of nuttige informatie hebben over de gebeurtenissen rond de bewuste actie verzocht zo snel mogelijk contact op te nemen met de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie op het nummer 22.95.41.

REGERING HEEFT GELIJK! SOFTDRUGS TOCH DODELIJK

10% Korting op elke CD.

Daar kan je als student al wat voor krijgen.

Op vertoon van je studentenkaart krijg je bij Superclub Leuven immers een korting van 10% (tien) op al jouw favoriete CD's (niet cumuleerbaar met andere acties). En daar kan je als student wel wat anders voor krijgen, bijvoorbeeld zo'n heerlijk koppel pensen met appelmoes en gekookte aardappelen in een bekend Leuvense studentenrestaurant.

Superclub heeft naast CD's nog een ruim aanbod aan videofilms, MC's, CD-I, DCC, Photo-CD, Photo-service, Games, Consoles en Blanco Audio-Video. Je zou voor minder even langslopen.

SUPERCLUB
home entertainment store
Bondgenotenlaan 145, 3000 Leuven

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummer 7
30 oktober 1995

Ver. uitg.: Annemie Deckx

Hoofdredactie: Bart Eeckhout
Redactiesekretaris: Annemie Deckx

Redactie: Kristof Braekeleire, Henk Dheedge, Joris Janssens, Martijn Graumans

Doka: Dirk Bernard, Kristof Braekeleire, Karel De Weerd, Peter Dhondt, Rob Stevens, Lucie Vangerven

Medewerkers: Dietmar Bosmans, Patrick Garmans, Nadia Dedekere, Filip De Keukeleere, Dimitri De Maesschalk, Ludwig Deweghe, Serge Franchoo, Sabine Lefever, Tom Michiels, Tom Peeters, Koen Verheyden, Hans Vandelannoote, Jorgen Vrancken, Alexander Witpas, Erik Ziarycyk

Layout en vormgeving: Dietmar Bosmans, Dirk Bernard, Annemie Deckx, Bart Eeckhout, Serge Franchoo, Joris Janssens, Tom Michiels, Dtp: Filip De Keukeleere, Hans Vandenaabeele, Ludovik Segart
Speller: Bart Eeckhout
Tekeningen: Jeroen, Virus
Eindredactie: Dietmar Bosmans, Martijn Graumans, Serge Franchoo

Zetwerk en publiciteit
Allaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redactievergadering
iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

Fantasy & Science-Fiction Spellen in Leuven

Agenda
Za 09/12 14.00u
TOERNOOI GUARDIANS
Demo Dragon Dice
Za 16/12
WORKSHOP SCENERY
Warhammer 40K
+ Necromunda
Vooraf inschrijven aub

The Lonely Mountain
Herestraat 155 - 3000 Leuven
Tel: 016/29.29.84
ptsas@lonmount.be

GRATIS demonstratie voor redactoren

zoekertjes

U vraagt, ik draai: ik typ voor u al uw teksten (NL, Fr, Eng, D) op tekstverwerker en print ze af op laser. Zeer verzorgd werk. Ook voor vertalingen van niet-technische teksten (NL, Fr, Eng) kunt u bij mij terecht. Christel Hemeryckx: 02/410.79.20

Aanbid de moderne oppergod, vrijdagavond Kopstucfuij.
 Vlavin zw zoekt voor zijn recensietijdschrift 'Lees-idee' medewerkers voor de volgende domeinen: biologie (vulgariserend); geneeskunde (praktische handleidingen — vooral voor vrouwen —, seks en erotiek, fitness, algemene gezondheidswijzers); recht: sport (algemeen); geschiedenis; politiek; economie en actualiteit van Nederland; auto's; streekromans; romantische literatuur; Amerikaanse gliterromans. Verdere informatie: Vlavin zw, 03/2487418
 Protest is zeggen dat iets jou niet zint. Verzet is er voor zorgen dat wat jou niet zint niet meer gebeurt. Ulrike M en AK Pivo.
 De Anti-Fascistische Eenheid roept alle anti-fascisten op om te protesteren tegen de heropening van het proces 'Ima Laplasse' en verzamelt aan het station op donderdag 7 december om 12.45 u om zo in groep naar de heropening van het proces in Brussel te gaan.
 Beter laat dan nooit, Bond Beter Fuiven stelt voor: Allereuven op donderdag 7 december. Rumba & Co. aanvraag: 21.00 u, inkom: 80 fr.
 Rob zoekt twee mugen.
 Calvin en Hobbes nodigen u uit tot het missen van vele fijne tv-shows, vrijdag 8 december op de Kop-

stucfuij.
 Ludwig zoekt bedenkingen.
 De hellen van Kljo zoekt Kristus.
 Fiets van Stijn G liefst terug in elkaar gestoken terugbrengen.
 Gezocht: cement of een specialist die cement kan verwijderen.
 Gezocht: krachtige stofzuiger voor Bartje S die Anders is Gaan Leven.
 Vakature: godheid van katholieke kerk. Vorige funktararis diende gedessilioneerend ontslag te nemen na eigenzinnig optreden van zijn ondergeschikte.
 Aan alle Star Trek fans die zich een beetje alle beginnen voelen: Join the Belgian Voyage Club vzw. Voor meer informatie schrijf naar BVC vzw Antwerpstraat 474/1, 2850 Boom.
 Heeft u het licht al gevonden? Trek de stekker dan niet uit.
 AK Pino-filmidnet proudly presents op maandag 4 december: 'The Great Dictator'. Dit monument uit de filmgeschiedenis wordt vertoont in MSI 03.18 (achter centrale bib) om 20.00 u. Volledig gratis. Voor wie nog nooit iets van deze film gehoord heeft: dit ware monument is een Hitlerparodie uit 1940 (toen very up-to-date en er behoorlijk vroeg bij) van de hand van Charlie Chaplin.
 Walheim is dead.
 Karen, als ge over uwe baljurk striuikel, komen we u zeker eens bezoeken. Het bescheiden volk.
 Bent u ongeveer vrouwelijk, maar vooral een onroestbare, overslijpbare Metallica-fan en ook een

bijs mens? Kozen zoekt u wanhopig: u bent een rarijtel.
 Preses Germania is bereid om Karen Stals te verkopen aan de laagst biedende. Ik wil er zelf nog duizend frank bovenop doen.
 De kotfuij bij Els en Katja heeft de Germania-avond geruïneerd. Het was dan ook veel toffer bij die twee! Een Germania-lid.
 Het feminisme is herrenzen, en dan nog wel op Kopstuc. Donderdag om 20.00 u in de 'Meierstraat werkgroep man/vrouw/universiteit/samenleving'.
 Historialeden willen meer gratis vaten ipv renteloze leningen voor toppresidium-leden.
 Heb je vragen bij je lesbisch of biseksueel zijn? Kom dan met de meisjeskonk. Het goede Spoor naar UP, Jan Straasstraat 2. Op maandag 11 december praten we erover en over nog veel meer!
 Meisjeskonk? Meisjeskonkijnen? Meisjeskonk? Meisjeskontemplatie? Meisjeskontrolefreak?
 Veel nageaapt, zelden geëvenaard: de Scorpio-voeren. Alspraak in de Blauwe kater, donderdag 14 december. De enige echte, op FM 106.
 Koert zoekt Renélie. Laatst gesignaleerd op betoging te Brussel in gezelschap van Bruno-Brieno.
 Edwin zoekt decolletee om pint in te giuten. Heidi, meld u.
 Heidi zoekt grote, breedgeschouderde Bruggeling om kroostrijt gezin te stichten. Alleen bijlanten volstaat niet.
 Herrenzen feminisme, pf. Profitariaat aller landen verenigt u en trek ten strijde tegen de moraalokratie!
 Ingeborg, waar was je op de betoging? Mama zoek je.
 Hans zocht gratis kondooms bij Medica.
 Maryse, er kleef aananasnaak aan dat aardbeikondoom.
 Zoekertjes zoeken Wim Vanderolee.

Halfte job voor koeienmelker te Vrasene. Roeland gevraagd.
 Natalie zoekt jonge, knappe roker (lieft macho) om uit keurslijf van nonnen te geraken. Bij voorkeur kop kleiner.
 Willen Vlaams Blok & NSV Sinterklaas ook naar Turkije sturen? Wij eisen een antwoord! Aktie Kommando Tyl Ulenspiegel.
 De petekindjes van '8 maal X' worden vriendelijk uitgenodigd voor een video-avond met drank en eten op donderdag 8/12 om 20u in de Heilige Geeststraat 90.
 Mari zoekt teershampon. Geert ook.
 Steven (Rumba 27/11), please come!
 L&W meldt dat presides en vices veelig naar nest teruggekeerd zijn.
 Sorry voor de W van L&W, daar belooft Henk in 't vervolg voor te zorgen.
 De peters en meters van '8 maal X' verzamelen in het Stuc op dinsdag 5/12 om 16u.
 Al D de personen van de BOB en van de Staatsveiligheid, die op donderdag 30 november om 19.00 u op het Ladeuzeplein stonden te wachten op de anti-Tobacco betoging, worden vriendelijk verzocht om hun versleten afuisterapparaat in te ruilen bij X en een kursor 'hoe laat ik mij niet meer belachelijk maken door subversieve organisaties' te volgen.
 De persoon, die vorige week een roze fiets heeft gestolen in de Schapenstraat 66 B, wordt vriendelijk verzocht deze fiets terug te brengen naar de knappe blonde eigenares.
 Ellen zoekt identiteitskaart, af te geven op Blink 38. Verdere gegevens zijn te vinden op haar strafblad.
 Aernout pleegt eutanase op zichzelf als hij dat wil. Wan iemand mij langs 'vetale' weg laten weten wan en wanneer (maar vooral: waarom?) de Leuvense Go-klub haar bijeenkomsten hooft? Bij voorbaat dank. PS: ik heb ingeprosten Burgie-sympathie.
 Veilig vrijen. Een noodzaak voor elke jongen die ooit met een jongen naar bed zal gaan! Wat is veilig en wat niet? Het Aids-team komt bij het Goede Spoor uitleggen wat veilig vrijen voor homo's inhoudt, ma 11/12 om 20.00u in UP, Jan Straasstraat 2.
 Liefdesverklaring van Jan aan Mieke, en dit met de groeten van de kursor recht (slechts 150 frank) van Prof Monballyu.
 Aan Leen: zo'n vraag betaamt edele jongvrouwen als ons niet. Trouwens, je hebt jezelf hiermee in een lastig parket gebracht: wij spraken van 'binnen-draaien', jij van 'pakken'. De zedenbrigade.
 Na de Raffaisnankas is er nu de Historiakas: voor de eenzame toehoonger, die de eindjes niet meer aan elkaar kan knopen, maar toch nog wel een geusje van 't vat lust.

Het "groene" copy-center van Leuven.
Geocy cleerd en 100% chloorvrij papier
Thesissen - Cursussen - Folders
Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plasticieren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
 3000 Leuven
 tel.: 016 - 23.70.30
 fax: 016 - 23.34.31

advertisatie

JO MEUWISSEN
bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal.

Videoschermen tot 4 m.

DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

016/201.301

agenda & ad valvas

DOOR DIETMAR BOSMANS

MAANDAG
 18.00 u **DEBAT** "De Kringspiero", live met een forum van talrijke persoonlijkheden en live-optredens, in Alma 2, org. Radio Scorpio.
 18.00 u **KONSERT** Folkfestival: optredens van Horn, Big Jik, K-Passa, Townes Van Zandt, No Mananas, Mgr. Ladeuzeplein.
 20.00 u **KONSERT** "Carmina Burana" van Carl Orff door koren & orkest Lemmensinstituut & Choeur de l'Imep-Namur, in Lemmensinstituut, toeg. 200/300/400, org. Koncertvereniging Lemmensinstituut.
 20.30 u **DANS** "Contrecoeur" door Bert Van Gorp, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

DINSDAG
 u **KONSERT** Folkfestival: optredens van P'tit Mcc, Dikke Neck, Magyar Tekerözenekar, Waso en Melanie, Mgr. Ladeuzeplein.
 18.00 u **DEBAT** "De Kringspiero", live met een forum van talrijke persoonlijkheden en live-optredens, in Alma 2, org. Radio Scorpio.
 20.00 u **KONSERT** "Soirée": het impressionistische liedboek van Placevole, in Kapel Romaanse Poort, toeg. 400/350, org. Kultureel Centrum Leuven.
 20.00 u **TEATER** "Nachtelijk symposium", van Erik De Volder door Toneelgroep Ceremonia, zie ook artikel p 11, in Stadschouwburg.
 20.00 u **KONSERT** Soiree! Klassieke muziek: Placevole brengt een 'impressionistisch liedboek', in Kapel Romaanse Poort, toeg. 350/400.
 20.00 u **KONSERT** optreden "The Beautiful Babies", in kafee 't Plectrum, toeg. gratis.
 20.30 u **DANS** "Contrecoeur" door Bert Van Gorp, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 21.00 u **KONSERT** Paul Lamb & The King Snakes: in De Blauwe Kater, toeg. 250/300, org. Bookeroo en KC Oratorienhof.

WOENSDAG
 13.00 u **UUR KULTUUR** teatermonoloog "Uitvaren", naar het dagboek van Pascal de Duve door Carl Ridders, in Stadschouwburg, toeg. gratis, org. KU Leuven.
 17.00 u **LEZING** Out of Africa; nieuwe visies op een kontinent "Forme des villes formes d'une ville: architecture et construction de l'imaginaire" (de vorm der steden/ vormen van de stad)... in MSI 02.28, org. Kulturele Studies.
 18.00 u **DEBAT** "De Kringspiero", live met een forum van talrijke persoonlijkheden en live-optredens, in Alma 2, org. Radio Scorpio.
 20.00 u **LEZING** Carlos Tablada over Cuba en de omwenteling in Oost-Europa, de ekonomis-

che opvattingen van Che Guevara, de inschikeling van Cuba in de wereldmarkt, de blokkade van de VS, de VN en Europa, in Parochiecentrum van UP (Jan Straasstraat 2), toeg. gratis, org. Vrienden van Cuba.
 20.00 u **KONSERT** Aids-benefitkonsert "ontspanningsmuziek van Bach tot Soulsister", gepresenteerd door Fred Brouwers en Jan Hautekiet, in Brabantallen, toeg. 350/750/1000, org. KU Leuven, Stud Leuven, Provincie Vlaams-Brabant, Alumni Lovanienses.
 20.15 u **VORMING** Filosofische conferenties: "Rationaliteit: tussen 'vanitas' en 'superbia'", door professor Jos Decorte, in Kardinaal Mercierzaal van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.
 20.30 u **DANS** "Contrecoeur" door Bert Van Gorp, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

DONDERDAG
 18.00 u **DEBAT** "De Kringspiero", live met een forum van talrijke persoonlijkheden en live-optredens, in Alma 2, org. Radio Scorpio.
 20.00 u **VORMING** Informatieavond "Over de afschaffing van het asielrecht en studiemogelijkheden voor derde wereldstudenten" met o.a. videovertoning "De Mars op Gibraltar", Parkstraat 14, org. Los Buenos vzw.
 20.15 u **LEZING** Thursday lectures: "Human nature, the social reality, and a reformulation of Kant's moral rule", in Kardinaal Mercierzaal, org. Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.
 20.30 u **DANS** "Contrecoeur" door Bert Van Gorp, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

VRIJDAG
 20.00 u **TEATER** "Dikke Vrienden", een gekke klucht van de Nieuwe Margriet, in Stadschouwburg.
ZATERDAG
 20.00 u **TEATER** "Dikke Vrienden", een gekke klucht van de Nieuwe Margriet, in Stadschouwburg.
 20.30 u **KONSERT** "10 jaar Kabaal" (wereldmuziekkoor), in Zaal de Kring, Jozef Pierrestraat, Kessel-lo.
ZONDAG
 15.00 u **TEATER** "Venetië" door Stella, Den Haag; vanaf 6 jaar, in Auditorium Minnepoort, uiterkocht.
 15.30 u **LEZING** "Lof der zoiheid", nav de tentoonstelling met werk (tekeningen, grafiek en beeldhouwwerk) van René Smits.

Een keuze uit het werk van Erasmus wordt gebracht door Francis Verdoodt, voordracht en Raphaëlla Smits, gitaar, in Groot Begijnhof, toeg. gratis, org. Faculty Club.
 21.00 u **KONSERT** optreden "Puzzle", in De Kroeg, toeg. 'gratis'.

MAANDAG
 20.00 u **FILM** 'L'oeil de Vichy', kollage van de bioskoopjournals uit de Franse kollaboratieperiode door Chabrol, in Stuc, toeg. 100/150.
 20.00 u **FILM** In het kader van 100 jaar film: een hommage aan de gebroeders Lumière, de film "Visages d'enfants" (1925) van de Belgische sineast Jacques Feyder, in Schouwburg, toeg. 400/550.
 20.30 u 50 jaar Psychologische Kring, Galakantus, zie artikel op pagina 5, in Tjil (Hogeschoolplein), toeg. 250/300, org. Psychologische Kring.
 22.30 u **FILM** 'L'oeil de Vichy', kollage van de bioskoopjournals uit de Franse kollaboratieperiode door Chabrol, in Stuc, toeg. 100/150.

Alfa
 • 06/12 om 21.00 u: Blues-night, in Blauwe Kater.
Apollo
 • 07/12 om 20.00 u: Sintfeest, in Gymnasium.
 • 07/12 om 22.00 u: Sint-TD, in Waalberg.
Ekonomika
 • 07/12 om 20.00 u: Smartlappenfestival met Sam Gooris, Vader Abraham, Eddy Wally, Madam de Coeur-Brisé en surprise-act, gratis busdienst, in Brabantthal.
Eos
 • 04/12 om 20.00 u: Voorstelling Eosreis naar Boedapest, Bratislava en Praag, in MSI 02.23.
 • 05/12 om 21.30 u: Presidiumvergadering.
 • 06/12: Sinterklaasoptocht in de Patapouff.
 • 09/12: Eos gaat naar Therapy? • 10/12: Begin van de Eosfeestweek.
Geologische Kring
 • 05/12 De Sint zal er zijn in de City Saloon.
 • 05/12 om 20.00 u: presidiumvergadering. In Redingen.
 • 07/12 Proffenvoetbal, in Sportkot.
 • 11/12 om 20.00 u: Wetenschapskantus, in Waalberg.
Germania
 • 04/12 om 14.00 u: 'Men Only', in praatkamer.
 • 05/12 Kaas- en wijnavond kandidaturen.
 • 06/12 Sinterklaasavond, in fak.
 • 11/12 om 14.00 u: 'Ladies only', in praatkamer.
Historia
 • 04/12 Tentoonstelling 'Vlaanderen en Castille', inschrijven ad valvas MSL in Antwerpen.
 • 04/12 om 20.30 u: Start moordspel, inschrijven ad valvas MSL in MSI 03.18.
 • 5/12 om 20.00 u: Kringvergadering, in perma.
 • 6/12 Volleybal 2de kan tegen iste lic.
 • 06/12 om 22.00 u: Sinterklaasfeest, in Samambaia.
 • 7/12 Schaatsen.
Katechetica
 • 5/12 om 19.30 u: Open presidiumvergadering.

in Mandelaloekaal. • 6/12 om 22.00 u: Klaasavond — de Sint aan de toeg, in Harvey's. • 7/12 om 7.30 u: Ontbijten voor het goede doel, in MTC 00.13.
Klio
 • 04/12 om 14.00 u: Klio tapt 's namiddags, in de fak.
Mecenas
 • 05/12 Sinterklaasfeestje en jeneveravond, in perma.
 • 08/12 Uitlaat Musée d'Orsay, Grand Palais en Centre Pompidou, in Parijs.
Merkator
 • 06/12 om 19.00 u: IFB minivoetbal dames tegen LBK, in Sportkot.
 • 06/12 om 20.00 u: IFB minivoetbal dames tegen Eos, in Sportkot.
 • 11/12 Kantus der wetenschappen (samen met Geologische Kring, Chemica, Bios en Wina), in Waalberg.
 • 11/12 om 16.00 u: IFB grootvoetbal heren tegen Cité, in Sportkot.
Pedagogische kring
 • 7/12 Sinterklaasavond, in Kafeer.
Psychologische kring
 • 04/12 om 11.15 u: 50 Jaar Psychologische Kring, eucharistieviering, zie artikel p. 5, in Sint-Jan-de-Doperkerk.
 • 5/12 Shrink-dag, in Shrink.
 • 6/12 om 14.00 u: Kunst-eeen(s)-ander(s), creatieve workshops, in kringlokaal, toeg. 100.
 • 6/12 om 19.30 u: Sinterklaas- en wijnavond, in Corso, toeg. 200/220.
 • 7/12 Koffiedag, toeg. gratis.
 • 7/12 om 8.30 u: Filmbijeenkomst met voorstelling van "Breakfast Club", in Sedes, toeg. 150.
 • 7/12 om 19.00 u: "What's eating Gilbert Grape" en "37.2° le matin" in het kader van de filmdag, toeg. 60 (1 film)/100 (2 films).
VRG
 • 07/12 om 21.00 u: 22e Iustrum: Optreden Belgien Chippendales, in Corso.
VTK
 • 5/12 om 20.30 u: jeneveravond, in Tjil.

“De Serviërs zijn niet tegen de Kroaten, maar tegen het nationalisme van hun leider”

Op twaalf december wordt in Parijs het vredesakkoord voor ex-Joegoslavië ondertekend. De internationale gemeenschap met de Amerikanen

voorop reageert euforisch, op het terrein zelf heeft men een heel andere kijk op de zaken. Er wordt nog altijd gevochten in Bosnië, de Serviërs in Sarajevo zijn niet van plan zich bij het vredesplan neer te leggen en bovenal, het vredesplan kan er nooit in slagen de haatgevoelens weg te nemen. Koen Geurts en Peter Darin zijn twee Leuvense jongeren die onlangs uit het gebied teruggekeerd zijn.

Peter Darin, eerste licentie moderne geschiedenis, is enkele maanden geleden voor een korte tijd naar Servië getrokken om projecten te zoeken die gesteund konden worden.

«Wij hadden gehoord dat er in Servië maar drie organisaties met vluchtelingen bezig waren, op een totaal van 150 organisaties in geheel ex-Joegoslavië, terwijl er in het Servische gedeelte toch zo'n achthonderdduizend vluchtelingen zijn. We vonden dat de aandacht nogal eenzijdig naar de Kroatische vluchtelingen ging. Zo zijn we bij een project in Banja Luka terechtgekomen, waar vluchtelingen opgevangen werden die juist het oorlogsgeweld ontsnapt waren. In Servië hebben we het vluchtelingenkamp van Kragujevac, waar sommige mensen al zaten van bij het begin van de oorlog, en een ziekenhuis in Belgrado bezocht. Dat laatste was vooral interessant om de desastreuze gevolgen van het embargo te zien. Hier willen we nu conserven en kledij inzamelen en via Geneeskunde voor de Derde Wereld proberen artsen en studenten geneeskunde naar het gebied toe te sturen.»

Koen Geurts, afgestudeerd landbouwingenieur, heeft als vrijwilliger in twee vluchtelingenkampen van Bosnische moslims in Kroatië gewerkt, aan de Dalmatische kust en in Gasinci, een kamp in Oost-Slavonië. Hij deed dat voor de Joegoslavische NGO SuncoKret, die allerlei educatieve activiteiten organiseert voor diverse leeftijdsgroepen in de kampen.

«Voor de kinderen zijn de kampen een verloren periode in hun ontwikkeling. Hun toekomst is onzeker en ze hebben te kampen met allerlei trauma's. Wij willen dat gat invullen met educatieve projecten. Samen met de kinderen doen we aan toneel, sirkusactiviteiten en allerlei creatieve werk-winkels. Onderwijs in de kampen is er ofwel helemaal niet ofwel heel kleinschalig. Wij zorgden ook voor taallessen voor de mensen die naar westerse landen doorverwezen werden.»

Veto: Wat moeten we ons voorstellen bij een vluchtelingenkamp? Het woord doet toch meestal denken aan een massale verzameling tenten in heel erbarmelijke omstandigheden?

Koen: «Het eerste kamp waar ik geweest ben bestond uit allemaal tuinhuisjes, waar soms verschillende families op elkaar gepakt moesten leven. Anderen moesten in tenten leven in een bos naast het kamp. In Gasinci was het kamp vrij goed georganiseerd, net een klein dorp. Er was een kamphoofd, een soort burgemeester. Er werden ook democratische verkiezingen gehouden om verantwoordelijken te kiezen voor bepaalde sectoren. Verder zijn er talrijke organisaties ter plaatse, zoals het Rode Kruis, Artsen zonder Grenzen en UNHCR. Die laatste onderzoeken de aanvragen van mensen die naar een ander land willen. Het antwoord op zo'n aanvraag kan soms een jaar op zich laten wachten. De UNHCR beslist dan zelf in welk land de vluchtelingen terecht komen. Gezinnen worden bij

mekaar gehouden, maar met familiebanden wordt helemaal geen rekening gehouden.»

Peter: «In Servië is de situatie helemaal anders omdat vijftig procent van de vluchtelingen bij partikulieren wordt opgevangen. Wat de kampen betreft, is er een enorm verschil tussen die in Banja Luka en die in Servië zelf. De eerste zijn echte eerstelijnskampen die trouwens slechts tien kilometer van het front verwijderd zijn. Het kamp in Kragujevac bestond uit barakken en was ook vrij goed georganiseerd.»

«De mensen in Banja Luka voelen zich echt geïsoleerd, net alsof de hele wereld tegen hen is. Terwijl het meestal ook gewone landbouwers zijn die niks met de oorlog te maken hebben.»

Kwartier

Veto: Is zo'n kamp etnisch homogeen?

Koen: «In Gasinci waren er hoofdzakelijk Bosnische moslims. Vroeger waren er ook Kroaten, maar toen in Bosnië ook moslims en Kroaten met elkaar slaags geraakten, zijn die verhuisd. Nu zijn die spanningen grotendeels verdwenen en maken de Kroaten vijf procent van de kampbevolking uit. Serviërs zijn er helemaal niet.»

Van links naar rechts: Koen en Peter

(foto Lucie Vangerven)

Peter: «Ik heb in een van de kampen een Kroatische vrouw ontmoet die met een Serviër getrouwd was. Zij is dus ook moeten vluchten. Zo iets toont de absurditeit van het conflict. In Belgrado zijn we in een kinderziekenhuis geweest dat heel gerenommeerd was in Joegoslavië en waar nog patiënten van voor de oorlog lagen. Er waren daar nog moslims die gewoon niet meer terug konden.»

Veto: In welke mate leeft de oorlog bij die vluchtelingen? Voel je echt de haatgevoelens of zijn die mensen meer de speelbal van de haat van anderen?

Koen: «In de eerste plaats zijn het vooral slachtoffers. Niemand heeft die oorlog echt gewild, buiten enkel nationalistische leiders die op een demagogische manier de mensen opgevoept hebben. De meeste mensen in het kamp kwamen uit Banja Luka. Dat was vóór het conflict een multiculturele stad. Een vierde van de huwelijken was gemengd. De mensen waren gewoon om met elkaar samen te leven. Het gaat volgens mij zelfs verder dan multikulturaliteit, het samenleven was gewoon ingeburgerd. Niemand dacht er nog aan of iemand nu Serviër, moslim of Kroaat was.»

«Het Bosnische conflict moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de mensen uit de dorpen en de steden. De dorpelingen woonden veel meer in geïsoleerde groepen, terwijl de steden vooral gemengd waren. De trauma's van de Tweede Wereldoorlog, waarin het er weerd aan toeging tussen de Kroaten, die kolleboerden met nazi-Duitsland en de Serviërs, die leedden nog op het platteland. In de steden ging dat anders, omdat mensen veel

Sommigen onder hen zijn de Servische agressie juist kunnen ontvluchten door de hulp van Servische vrienden.»

Veto: Het lijkt mij allemaal nogal mooi voorgesteld.

Koen: «Natuurlijk zijn ze niet allemaal zo. Een groot deel van de mensen vraagt zich inderdaad af of ze ooit nog samen zullen kunnen leven.»

Peter: «In Banja Luka waren de haatgevoelens heel sterk aanwezig. Maar dat waren dan ook mensen die net aan het geweld ontsnapt waren. Wat me in het kamp in Servië opviel, was het bewustzijn van de mensen. Die hadden niets tegen het Kroatische volk op zich, maar reageerden heel fel tegen hun nationalistische leider Tudjman. Die Serviërs zijn niet tegen de Kroaten, maar wel tegen het fascisme van hun leider.»

Veto: Hoe autoritair is het bewind van Tudjman?

Koen: «Het is heel nationalistisch. Het begin van het conflict heeft veel te maken met de politiek die Tudjman voerde. Hij heeft de Serviërs echt uitgedaagd door terug symbolen uit de Tweede Wereldoorlog boven te halen, door Servische ambtenaren in de Servische gebieden in Kroatië te ontslaan en door het Servische schrift in openbare instellingen te verbieden. Voor de Serviërs waren dat allemaal tekenen aan de wand.»

Veto: In welke mate geloven jullie in het vredesproces dat nu op gang getrokken is?

Koen: «Ik sta er achter in elk geval. Het is een goede eerste stap, maar er moet nog heel veel volgen. Er zijn in elk geval nog veel vragen te stellen. Het vredesakkoord was met moeite getekend, of men wou al direct het wapenembargo opheffen. Er komen zestigduizend soldaten in Bosnië, maar enkel voor één jaar. Dan zou alles plots koek en ei zijn, dan zouden er geen gewelduitbarstingen meer mogelijk zijn. Het vredesproces is er onder zeer grote druk gekomen. Je kunt je dan ook afvragen in hoeverre de mensen ter plaatse er achter staan. Maar het grote geweld is gestopt.»

Tank

Veto: En dat is ook niet makkelijk, met dezelfde mensen nog aan de macht.

Peter: «Het is niet eenvoudig om zoiets op te leggen. Eerst moet er een serieus onderzoek komen naar wie er schuldig is aan massamoord, en die moeten dan objectief gestraft worden. En wie dat zou kunnen doen is heel onduidelijk. Iemand die geen kant heeft gekozen moet het doen, maar het mag ook niet boven de hoofden van de mensen heen gebeuren. Je mag ook niet vergeten dat het een explosieve situatie is, met al die vluchtelingen daar. Er zijn er meer dan 700.000, en die zitten al vier jaar in kampen. Dat begint te wegen, ze moeten perspectieven krijgen.»

Veto: De moslims lijken in elk geval de grootste verliezers in het conflict.

Koen: «De moslims zijn politiek veel zwakker. Ze zijn enerzijds te westers om steun te krijgen van andere moslimlanden en anderzijds stel ik me de vraag of Europa wel een moslimstaat in haar gebied wil. Nu is Bosnië opgedeeld in een Servisch gedeelte en een federatie van moslims en Kroaten, maar er zijn heel wat speculaties dat het uiteindelijk zal neerkomen op een verdeling van Bosnië tussen Servië en Kroatië. Men verdenkt er Tudjman en Milosevic van om die afspraak een tijdje geleden al gemaakt te hebben. En ik geloof dat wel. Er wordt bij die mannen nog altijd gedroomd van een Groot-Kroatië en een Groot-Servië. De oorlog heeft die gedachte niet weggenomen. Ze willen nog altijd winnen.»

**Henk Dheedens
Joris Janssens**

Op maandag 11 december is er een info-avond over ex-Joegoslavië met live Bosnische muziek in Tint, Damiaanplein 10, om 20.00 u. Vanwege de Bosnische vluchtelingen is er vraag naar muziek-instrumenten. In januari zullen daarmee lessen worden opgestart in het kamp van Obejan (Kroatië). Je kan instrumenten bezorgen bij Koen op de Mechelsestraat 193 tel 016/20.79.53